

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Toruniu
za 2024 rok

Toruń 2025

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2024

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE	5
2. WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW I ZATRUDNIENIE	6
3. OBSZARY DZIAŁANIA REJONÓW POMOCY ŚRODOWISKOWEJ I	7
3. WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU POSZCZEGÓLNYCH USTAW	8
POMOC SPOŁECZNA	9
III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	9
1. DANE DOTYCZĄCE ODBIORCÓW POMOCY SPOŁECZNEJ	10
2. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE	14
2.1. ZASIŁKI STAŁE, OKRESOWE, CELOWE	15
2.2. POSIŁEK W SZKOLE I DOMU	18
2.3. WYPŁACANIE WYNAGRODZENIA OPIEKUNOWI Z TYTUŁU SPRAWOWANIA OPIEKI	20
2.4. ŚWIADCZENIA WYPŁACANE CUDZOZIEMCOM	20
2.5. ŚWIADCZENIA PRZYZNAWANE NA PODSTAWIE USTAWY O KARCIE POLAKA	21
2.6. ŚWIADCZENIA Z INNYCH USTAW	22
3. ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE	24
3.1. USŁUGI OPIEKUŃCZE ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA	24
3.2. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	25
3.3. POTWIERDZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	26
3.4. PRACA SOCJALNA	27
3.5. PROJEKTY SOCJALNE	28
3.6. POZOSTAŁE DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	29
IV. ASYSTENT RODZINY	30
V. POMOC INSTYTUCJONALNA	37
1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	37
2. OŚRODKI WSPARCIA, W TYM DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	39
3. MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	41
VI. DZIAŁANIA NA RZECZ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W TORUNIU.	43
1. PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII I INNYCH UZALEŻNIEŃ	43
2. REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	49
IV. DZIAŁANIA OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	50

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2024

PIECZA ZASTĘPCZA	54
VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	54
1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA	54
2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA	65
3. POMOC ŚWIADCZONA DLA USAMODZIELNIONYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ PLACÓWEK RESOCJALIZACYJNYCH	66
4. POTRZEBY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	68
REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	69
IX. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	69
1. DOFINANSOWANIE KOSZTÓW TWORZENIA I DZIAŁANIA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ	69
2. DOFINANSOWANIE UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH ..	70
3. DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNYCH	71
4. DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA – PRZEWODNIKA	72
5. DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE	72
6. DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI	73
7. REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU PFRON „AKTYWNY SAMORZĄD”	73
8. PROGRAM S-A-M	75
9. REALIZACJA PROGRAMU PFRON „ZAJĘCIA KLUBOWE W WTZ”	75
X. POZOSTAŁE ZADANIA OŚRODKA	76
1. ZLECENIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ PODMIOTOM NIEPUBLICZNYM	76
2. SZKOLENIA I DORADZTWO METODYCZNE	80
3. KONTROLA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ, WSPIERANIA RODZINY ORAZ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ZLECONYCH PRZEZ GMINĘ MIASTA TORUŃ	83
4. PROMOCJA OŚRODKA	84
5. POMOC DLA UKRAINY	84
XI. POTRZEBY W POMOCY SPOŁECZNEJ	85

I. WSTĘP

Sprawozdanie realizuje obowiązki ustawowe wynikające z:

- 1) art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej;
- 2) art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej;
- 3) art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym do dnia 31 marca każdego roku wójt składa roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań;
- 4) art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu, zwany dalej MOPR, jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej powołaną do wykonywania zadań samorządu gminnego i powiatowego z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut nadany uchwałą Nr 388/16 Rady Miasta Torunia z dnia 8 września 2016 roku w sprawie nadania statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Toruniu¹. Strukturę organizacyjną, zakres działania komórek organizacyjnych, zakres działań i kompetencji zatrudnionych pracowników oraz zasady funkcjonowania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu będący załącznikiem do Zarządzenia Nr 107 Prezydenta Miasta Torunia z dnia 6 kwietnia 2022 r.

Wykonując swoje statutowe zadania MOPR działa na podstawie m.in. następujących przepisów:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1465),
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 107),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1530),
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2024 r., poz. 177 z późn. zm.),

¹ zmienionego uchwałą nr 666/17 RMT z dnia 12 października 2017 r., uchwałą nr 536/20 RMT z dnia 17 grudnia 2020 r., uchwałą nr 914/22 RMT z dnia 21 lipca 2022 r.

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1673),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 44),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. 2024 r., poz. 146),
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 750),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 917),
- ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 167 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572),
- innych obowiązujących aktów prawnych.

Zgodnie ze statutem, MOPR realizuje zadania:

- własne gminy i zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej,
- z zakresu pomocy społecznej zlecone gminie oraz z zakresu zadania administracji rządowej realizowanych przez powiat,
- wynikające z programów rządowych i innych zadań powierzonych z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej.

Wszystkie zadania realizowane przez MOPR wpisują się w Strategię rozwiązywania problemów społecznych dla miasta Torunia na lata 2021-2027 przyjętą uchwałą nr 654/21 Rady Miasta Torunia z dnia 17 czerwca 2021 r.

Podjęmowane w ramach Strategii działania, ukierunkowane są na poprawę warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są wykluczeni lub zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

Wewnętrzną strukturę organizacyjną MOPR tworzą działy, zespoły oraz samodzielne stanowiska pracy:

- 1) Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku:
 - a) Zespół ds. Asysty Rodzinnej,
 - b) Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
 - c) Zespół ds. Pomocy Instytucjonalnej;
- 2) Dział Pomocy Środowiskowej:
 - a) Rejon Pomocy Środowiskowej nr I,
 - b) Rejon Pomocy Środowiskowej nr II,
 - c) Rejon Pomocy Środowiskowej nr III,
 - d) Rejon Pomocy Środowiskowej nr IV,

- e) Zespół Realizacji Świadczeń Społecznych i Bezdomności;
- 3) Ośrodek Interwencji Kryzysowej:
 - a) Zespół Interwencji Kryzysowej,
 - b) Zespół Poradnictwa Specjalistycznego;
- 4) Dział Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych;
- 5) Zespół ds. Komunikacji, Metodyki Pracy, Sprawozdawczości i Analiz;
- 6) Zespół ds. Kontroli i Nadzoru;
- 7) Zespół Radców Prawnych;
- 8) Dział Finansowo-Księgowy;
- 9) Dział Organizacyjno-Administracyjny;
- 10) Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- 11) samodzielne stanowiska utworzone przez dyrektora Ośrodka w ramach kompetencji nadanych regulaminem.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2024 r.:

- liczba osób zatrudnionych ogółem -154,
- liczba pracowników socjalnych - 95, w tym:
77 świadczących pracę socjalną i przeprowadzających wywiady środowiskowe.

Stanowiska kierownicze:

- 1) dyrektor;
- 2) zastępca dyrektora;
- 3) główny księgowy;
- 4) zastępca głównego księgowego;
- 5) kierownik Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku;
- 6) kierownik Działu Pomocy Środowiskowej;
- 7) zastępca kierownika Działu Pomocy Środowiskowej;
- 8) kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- 9) kierownik Działu Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych;
- 10) kierownik Działu Organizacyjno-Administracyjnego;
- 11) radca prawny.

2. WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW

Tabela 1: Struktura wykształcenia pracowników

Wykształcenie	Liczba osób
wyższe	114
średnie	40
Specjalizacja I stopnia	26
Specjalizacja II stopnia	19
Specjalizacja organizacja pomocy społecznej	17

Wśród zatrudnionych pracowników 74,02 % posiadało wykształcenie wyższe, w tym 14,91% specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, 22,81 % pracowników socjalnych posiadało specjalizację I stopnia oraz 16,67 % specjalizację II stopnia.

3. OBSZARY DZIAŁANIA REJONÓW POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Tabela 2: Obszary działania RPŚ

Obszar działania	
RPŚ Nr 1	Bielany, Chełmińskie Przedmieście, Mokre Przedmieście, Stare Miasto
RPŚ Nr 2	Rudak, Podgórz, Czerniewice, Stawki
RPŚ Nr 3	Barbarka, Bielany, Bydgoskie Przedmieście, Starotoruńskie, Przedmieście, Wrzosey
RPŚ Nr 4	Rubinkowo, Na Skarpie, Grębocin, Jakubskie Przedmieście, Kaszczorek, Mokre Przedmieście, Bielawy, Katarzynka

Tabela 3: Przeprowadzone wywiady i wydane decyzje

Rejon/Zespół Działu Pomocy Środowiskowej	Liczba przeprowadzonych wywiadów	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
RPŚ nr 1	3 006	5 894
RPŚ nr 2	1 380	4 477
RPŚ nr 3	2 809	5 653
RPŚ nr 4	3 883	6 266
Zespół Realizacji Świadczeń Społecznych i Bezdomności	1 048	3 005
Łącznie	12 126	25 295

4. WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU POSZCZEGÓLNYCH USTAW

518 757,52 zł

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

501 087,02 zł

- Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

394 048,13 zł

- Ustawa o systemie oświaty

58 115 440,25 zł

- Ustawa o pomocy społecznej

24 128 050,10 zł

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

9 399 951,92 zł

- Ustawa rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych

POMOC SPOŁECZNA

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej realizowane były w szczególności przez Dział Pomocy Środowiskowej (DPS), w którym zatrudnionych było 77 pracowników świadczących pracę socjalną i przeprowadzających wywiady środowiskowe.

W ramach Działu Pomocy Środowiskowej funkcjonują 4 Rejony Pomocy Środowiskowej, które swoim zasięgiem obejmują cały obszar miasta Torunia oraz Zespół Realizacji Świadczeń Społecznych i Bezdomności.

Podstawowe zadania Działu Pomocy Środowiskowej:

- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie ustalania uprawnień oraz przyznawania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń,
- prowadzenie pracy socjalnej z osobą/rodziną przy wykorzystaniu metod pracy socjalnej (indywidualnej i środowiskowej) oraz narzędzi i instrumentów pracy socjalnej, w tym kontraktu socjalnego, projektu socjalnego, indywidualnych programów i innych dostosowanych do specyfiki odbiorców,
- opracowywanie i realizacja projektów socjalnych,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych na zasadach określonych w ustawach tj. w ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawie o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- prowadzenie spraw wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o zatrudnieniu socjalnym, ustawy o cudzoziemcach, ustawy o karcie Polaka, związanych z leczeniem odwykowym, przymusowym leczeniem psychiatrycznym,
- kompleksowe załatwianie spraw dotyczących osób bezdomnych, włącznie z przyjęciem do Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn,
- sporządzanie list wypłat przyznanych na podstawie wydanych decyzji administracyjnych świadczeń, prowadzenie ewidencji list wypłat, rachunków i not obciążeniowych i ich weryfikacja,
- weryfikacja załączonych do not obciążeniowych wykazów osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, obiadów w szkole, bezpłatnych bonów obiadowych, sprawienia pogrzebu itd.

1. DANE DOTYCZĄCE ODBIORCÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, w roku 2024 obowiązywały następujące kryteria dochodowe:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600 zł.

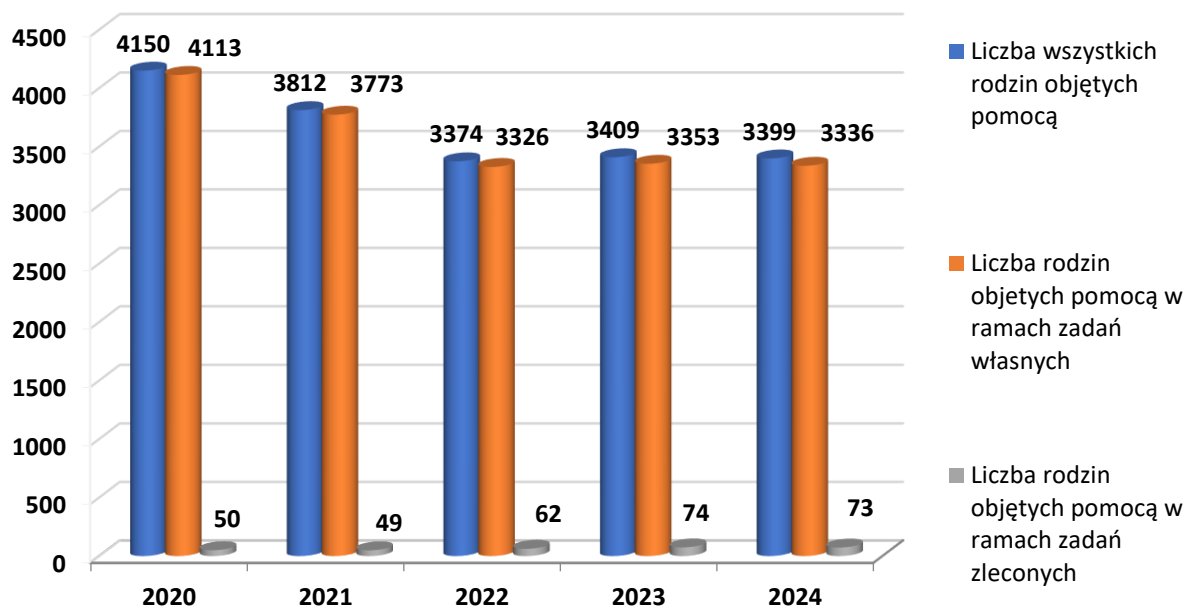
Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, jeżeli jej dochód nie przekracza, odpowiednio, kwot określonych powyżej (776 zł lub 600 zł), przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-14 tj.

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy domowej;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomocą w formie zadań własnych i zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania w roku 2024 objęto ogółem 3 399 rodzin tj. o 0,29 % rodzin mniej w porównaniu do roku ubiegłego - na ogólną liczbę osób w tych rodzinach 5 459, tj. o 5,31 % mniej niż w roku 2023.

Wykres 1: Liczba środowisk objętych pomocą w ramach zadań własnych i zleconych w latach 2020-2024

Klientami pomocy społecznej były osoby i rodziny, które z powodu braku własnych zasobów i możliwości nie były w stanie samodzielnie pokonać trudnych sytuacji losowych i zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych.

Przyczyną braku możliwości były występujące dysfunkcje (powody wymienione w art. 7 pkt 2-14 ustawy) wynikające np. ze złego stanu zdrowia, niepełnosprawności, bezrobocia. W wielu przypadkach dysfunkcje te były ze sobą sprzężone.

Tabela 4: Powody przyznania pomocy w 2024 r.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
1	ubóstwo	1141	1894
2	sieroctwo	1	1
3	bezdomność	249	281
4	bezrobocie	795	1495
5	niepełnosprawność	1 374	1 954
6	długotrwała lub ciężka choroba	2 120	2 862
7	przemoc domowa	36	83

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2024

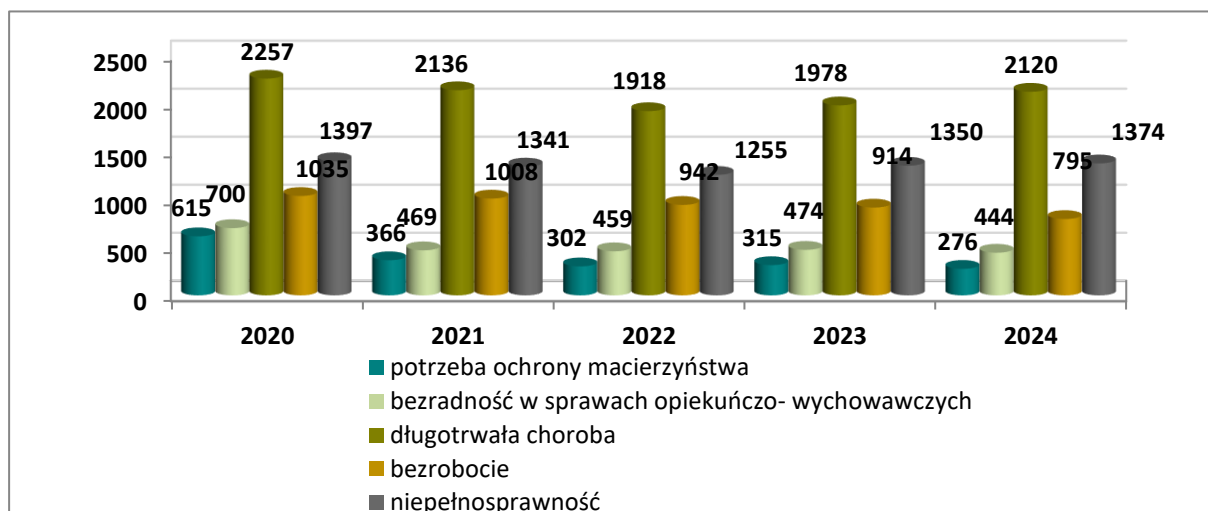
7a	potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
8	potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	276	1203
		124	664
9	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym w : rodzinach niepełnych rodzinach wielodzietnych	444	1 412
		231	699
		102	565
10	trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	27	
11	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	72	106
12	alkoholizm lub narkomania	156/59	187/76
13	zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	16/23	32/51
14	kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

*liczba rodzin nie sumuje się, w jednej rodzinie może występować kilka powodów

W roku 2024 wśród najczęściej występujących powodów ubiegania się o pomoc wymienia się:

- długotrwałą lub ciężką chorobę (2 120 rodzin),
- niepełnosprawność (1 374 rodzin),
- bezrobocie (795 rodzin),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym w rodzinach niepełnych i rodzinach wielodzietnych (444 rodziny).

Wykres 2: Występujące powody udzielania pomocy w latach 2020-2024

Struktura gospodarstw domowych osób i rodzin korzystających z pomocy, w tym również w postaci pracy socjalnej.

Tabela 5: Typy rodzin objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM	4545	7612
z tego o liczbie osób:		
1	3177	3177
2	574	1148
3	334	1002
4	217	868
5	125	625
6 i więcej	118	792
RODZINY Z DZIEĆMI Z OGÓLNEJ LICZBY RODZIN	932	3353
z tego o liczbie dzieci:		
1	348	801
2	279	942
3	169	757
4	89	504
5	27	186
6	13	96
7 i więcej	7	67
RODZINY NIEPEŁNE Z OGÓLNEJ LICZBY RODZIN	354	1015
z tego o liczbie dzieci:		
1	160	329
2	123	370
3	49	195
4 i więcej	22	121
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW Z OGÓLNEJ LICZBY RODZIN	1027	1328
z tego o liczbie osób:		
1	831	831

2	145	290
3	28	84
4 i więcej	23	123

**poszczególne typy rodzin nie sumują się*

W ogólnej liczbie 4 545 rodzin najliczniejszą grupę stanowiły rodziny z dziećmi 20,5%, z których 37,33% wychowywało 1 dziecko, rodziny wielodzietne stanowiły 32,7%, rodziny wychowujące 2 dzieci – 29,93%. Ponadto 7,79% to rodziny niepełne, z których najliczniejszą grupę 45,20% stanowiły rodziny wychowujące 1 dziecko, rodziny emerytów i rencistów - 22,60% , w tym 80,91% stanowiły osoby samotne.

W liczbie 5 129 osób, którym przyznano decyzją świadczenie (Tabela 6), kobiety stanowiły 53,17% (2 726), mężczyźni 46,83% (2 403). Najliczniejszą grupę osób pod względem wieku stanowiły osoby w wieku 60+ (973 kobiety i 667 mężczyzn), a następnie w wieku 31-59 (909 kobiet, 929 mężczyzn).

Tabela 6: Osoby korzystające z pomocy w podziale na wiek

Przedział wiekowy	Kobiety	Mężczyźni
0-17	621	642
18-30	223	165
31-45	497	400
46-59	412	529
60+	973	667

2. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

Świadczeniami z pomocy społecznej są świadczenia pieniężne (tj. zasiłki: stałe, okresowe, celowe, pomoc dla cudzoziemców, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd) oraz niepieniężne (np. usługi opiekuńcze, praca socjalna, sprawienie pogrzebu, schronienie).

W 2024 roku MOPR przyznał świadczenia na podstawie decyzji administracyjnej 5 129 osobom, tj. o ok. 0,57% mniej niż w 2023 r. Były to świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych, ogółem, bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania.

Spośród ww. liczby osób, którym przyznano świadczenie na podstawie decyzji – 3 990 osób otrzymało świadczenia pieniężne oraz 1 792 osoby świadczenia niepieniężne.

Tabela 7: Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	5 129	3 399	5 459
w tym:	3 990	2 423	4 278
• świadczenia pieniężne			
• świadczenia niepieniężne	1 792	1 489	2 826
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	2 535	4 747
w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	1 147	2 305

Tabela nie zawiera danych dotyczących udzielonych świadczeń osobom z niepełnosprawnościami w ramach rehabilitacji społecznej.

2.1. ZASIŁKI STAŁE, OKRESOWE, CELOWE

Zasiłki stałe realizowane są w ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód lub dochód na osobę w rodzinie, jest niższy od kryterium dochodowego wynikającego z art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. w roku 2024 - 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł na osobę w rodzinie.

Wysokość zasiłku stałego jest ściśle uzależniona od posiadanego dochodu.

Maksymalna kwota zasiłku stałego w roku 2024 wynosiła 1000 zł.

Osoby pobierające zasiłek stały, które nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, do którego zgłaszane są przez MOPR. Opłata składek na ubezpieczenie zdrowotne jest świadczeniem z pomocy społecznej o charakterze niepieniężnym.

Tabela 8: Realizacja zasiłków stałych w 2024 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem, w tym:	692	6 908	6 124 428	800

dla osób samotnie gospodarujących	632	6 368	5 825 697	632
pozostających w rodzinie	65	540	163 835	175

Zasiłki okresowe należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. W 2024 r. świadczenie to przysługiwało osobie samotnie gospodarującej, której dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 776 zł. Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie mogła być wyższa niż 388 zł miesięcznie. Zasiłek okresowy dla rodziny przysługiwał rodzinie, której dochód był niższy od kryterium dochodowego rodziny tj. 600 zł na osobę w rodzinie. Wysokość zasiłku okresowego dla rodziny ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł. Zasiłek okresowy przysługiwał w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Tabela 9: Realizacja zasiłków okresowych w 2024 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe (ogółem)	1 163	6 368	2 790 641	2 216
w tym z powodu:				
.....	599	3 047	1 208 060	1 028
bezrobocia				
długotrwałej choroby	357	1 774	664 678	532
niepełnosprawności	119	612	216 223	232
innego niż wymienione powyżej	341	1 419	701 680	969

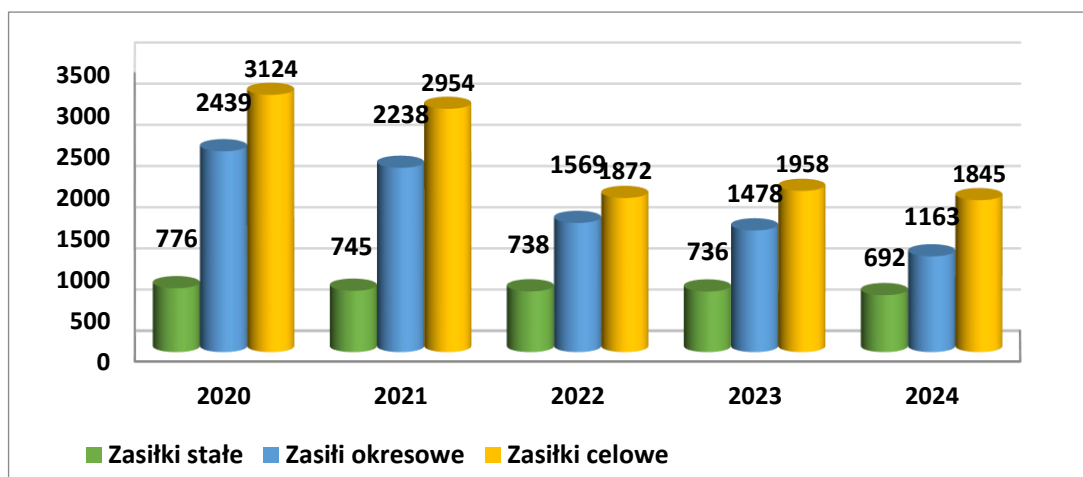
Spośród ogółu korzystających z pomocy w formie zasiłków okresowych najliczniejszą grupą były osoby i rodziny z problemem bezrobocia 51,50%, długotrwałej choroby 30,70% oraz niepełnosprawności 10,23%, innych niewymienionych w tabeli łącznie 29,32%

Zasiłki celowe należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zasiłek celowy stanowi jednorazowe świadczenie socjalne przyznane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych tj. między innymi na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, zakupu ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy przysługuje osobom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, przy jednoczesnym spełnieniu co najmniej jednej przesłanki wynikającej z art. 7 ustawy. Osobom o dochodach przekraczających ww. kryterium, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie ma charakteru obowiązkowego. Poniższa tabela przedstawia dane zbiorcze dla zasiłków celowych.

Tabela 10: Realizacja zasiłków celowych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem	1845	3 147	1 639 039	4 111
w tym: zasiłki celowe specjalne	959	2 596	622 670	1 483

Wykres 3: Porównanie świadczeń pieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2020-2024

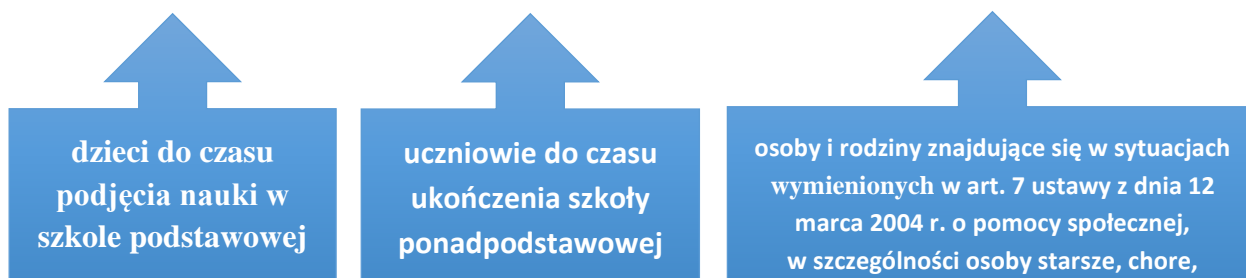
Szczegółowa analiza wskazanych form pomocy wykazała, że w Gminie Miasta Toruń w roku 2024 nastąpił spadek w liczbie osób/rodzin korzystających z pomocy w formie wszystkich 3 form zasiłków.

2.2 PROGRAM „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”

Świadczenie pomocy w formie dożywiania realizowane było w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, przyjętego uchwałą Rady Ministrów Nr 149 z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024- 2028.

Program zakłada wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Program ma charakter modułowy. W jego skład wchodzi trzy moduły, z których każdy ma charakter indywidualny i kierowany jest do innego adresata. W zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu realizowane jest na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a w zakresie modułu nr 3 na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750).

Beneficjenci programu „Posiłek w szkole i w domu”

MOPR realizował program w dwóch formach:

- pomoc w formie posiłku dla osób dorosłych oraz dzieci realizujących obowiązek szkolny,
- świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Tabela 11: Wysokość środków na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2020-2024 oraz programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024 roku

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Kwota ogółem, w tym:	3 368 728	3 359 474	3 504 012	3 834 196	3 648 854
na realizację posiłków	276 628	322 755	514 668	462 154	470 141

na realizację zasiłków celowych	3 092 100	3 036 719	2 989 344	3 372 042	3 172 173
---------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

W ramach ww. programu realizowane były działania, które miały na celu:

- ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub z niepełnosprawnościami,
- poprawę poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.

Tabela 12: Pomoc w formie posiłku w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Ogólna liczba osób objęta dożywianiem, w tym:	781	679	752	819	687
liczba uczniów realizujących obowiązek szkolny	684	572	653	746	634
Koszty wyżywienia	276 628	322 755	514 668	462 154	468 695

Spadek liczby dzieci korzystających z pomocy w formie obiadów w szkole o 15,01% w stosunku do roku poprzedniego wynika z faktu mniejszego zainteresowania posiłkami w szkole.

Tabela 13: Pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	2 692	2 477	2 187	2 199	1 977
Liczba osób w rodzinach	5 113	4 734	4 150	4 343	3 692
Liczba świadczeń	21 055	19 082	15 921	15 651	14 093
Koszt świadczeń	3 092 100	3 036 719	2 989 344	3 372 042	3 172 173

2.3. WYPŁACANIE WYNAGRODZENIA OPIEKUNOWI Z TYTUŁU SPRAWOWANIA OPIEKI

W roku 2024 liczba opiekunów korzystających z wynagrodzenia z tytułu sprawowania opieki to 28 osób sprawujących opiekę nad 30 podopiecznymi.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest w każdym przypadku postanowienie właściwego rejonowo sądu rodzinnego w sprawie przyznania wysokości wynagrodzenia oraz wskazującego na konkretny ośrodek pomocy społecznej właściwy do wypłacania przyznanego wynagrodzenia. Wypłatę poprzedza ustalenie przez pracownika socjalnego faktycznego sprawowania opieki oraz formy wypłaty przyznanych środków finansowych.

Realizacja zadania jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminę, a środki finansowe zapewnia budżet państwa.

Tabela 14: Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki przyznane przez sąd w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób, którym sąd przyznał wynagrodzenie z tyt. sprawowania opieki nad osobą niezależną	23	25	23	26	28
Liczba świadczeń	265	296	269	292	342
Kwota świadczeń	86 409	95 618	114 567	146 395	198 348
Średnia wartość świadczenia na 1 osobę/m-c	326,07	323,03	425,89	501,35	579,96

2.4. ŚWIADCZENIA WYPŁACANE CUDZOZIEMCOM

Pomoc cudzoziemcom jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Pomoc polega głównie na przyznawaniu pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przebywają na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy.

W każdym przypadku podstawą do udzielenia pomocy jest realizacja Indywidualnego Programu Integracji Cudzoziemca (IPI), uzgodnionego między pracownikiem MOPR a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny, oraz zobowiązania przypisane każdej ze stron programu. Każdorazowo IPI musi być zaakceptowany przez wojewodę właściwego wg miejsca zamieszkania cudzoziemca. Cudzoziemcowi w okresie 12 miesięcy przysługuje pomoc w formie:

- a) świadczenia pieniężnego przeznaczonego na:
 - utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe,
 - pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego,
- b) opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

- c) pracy socjalnej,
- d) poradnictwa specjalistycznego, w tym poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego,
- e) udzielania informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi,
- f) inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

Środki finansowe na realizację zadania zapewnia budżet państwa.

Tabela 15: Pomoc udzielona cudzoziemcom w latach 2020 - 2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin	1	7	17	28	27
Liczba osób w rodzinach	1	7	31	42	42
Łączna kwota świadczeń	15 686	62 402	191 377	311 141	281 823

2.5. ŚWIADCZENIA PRYZNAWANE NA PODSTAWIE USTAWY O KARCIE POLAKA

Wypłatę świadczeń określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 192) MOPR realizuje od 2017 roku. W okresie realizacji zadania notowany jest wzrost liczby osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń na podstawie Karty Polaka.

Zgodnie z art. 8a wymienionej wyżej ustawy pomoc przysługuje osobom, które wystąpiły do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z powołaniem się na posiadanie ważnej Karty Polaka oraz zamiar osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe, tj. okoliczność wskazaną w art. 195 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12.12.2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 769).

Świadczenie pieniężne przyznawane jest maksymalnie na 9 miesięcy i jest przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 16: Świadczenia z Karty Polaka wypłacane w latach 2020-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
2020	17	150	166 323
2021	20	180	184 635
2022	41	369	438 900
2023	15	127	173 134
2024	15	112	148 302

Świadczenia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnych wydawanych przez wojewodę właściwego wg miejsca pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wypłacane w okresach miesięcznych przez kasę urzędu obsługującego starostę

właściwego ze względu na miejsce pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej osoby uprawnionej do świadczenia.

Realizacja zadania jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, a wypłata świadczeń finansowana jest z rezerwy celowej budżetu państwa.

2.6. ŚWIADCZENIA Z INNYCH USTAW

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów.

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie kontynuował realizację pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych w formie stypendiów i zasiłków szkolnych, o których mowa w ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tj. Dz.U.2024 r. poz. 750). Szczegółowe zasady przyznawania świadczenia zostały określone w regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Miasta Toruń przyjętym uchwałą nr 913/22 Rady Miasta Torunia z dnia 24 lipca 2022 r.

O stypendium szkolne mogły się ubiegać osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej (wynikającej z niskich dochodów w rodzinie, których kryterium dochodowe nie przekraczało 600 zł na osobę w rodzinie) i w trudnej sytuacji rodzinnej (w szczególności, gdy w rodzinie występowało: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina była niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe).

Tabela 17: Stypendium szkolne w liczbach

	Obywatele Polscy	Obywatele Ukrainy	Łącznie
Złożone wnioski	588	79	667
Przyznane stypendia łącznie w okresie: I-VI oraz IX-XII 2024 r.	520	69	589
Negatywne decyzje	61	9	70
Wnioski nie rozpatrzone z przyczyn formalnych	7	1	8
Wyplacone stypendia szkolne w okresie: I- VI oraz IX – XII 2024 r.	480	56	536
Wyplacone stypendia w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów	479	56	535
Wyplacone stypendia szkole w formie świadczeń pieniężnych	1	0	1
Nie wyplacone stypendium z uwagi na brak dostarczenia wymaganych dokumentów poniesionych kosztów	40	13	53

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2024

Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium	349*	45*	394*
Złożone wnioski na zasiłek szkolny	7	0	7
Przyznane zasiłki szkolne	8*	0	8

* uczeń liczony 1 raz

* jeden wniosek został złożony w grudniu 2023 r., a zrealizowany został w styczniu 2024 r.

Tabela 18: Finansowanie stypendiów i zasiłków szkolnych - obywatele Polscy

	Budżet Państwa	Budżet GMT	Łącznie
Stypendium szkolne	311 270,50	77 817,63	389 088,13
Zasiłek szkolny	3 968,00	992,00	4 960,00

Tabela 19: Finansowanie stypendiów i zasiłków - obywatele Ukrainy

	Budżet Państwa (Fundusz Pomocowy)	Łącznie
Stypendium szkolne	50 791,42	50 791,42

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie zasiłków szkolnych.

W 2024 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu wpłynęło 20 wniosków o zasiłek szkolny. Wniosek o zasiłek można było składać w dowolnym momencie w roku szkolnym w przypadku wystąpienia w rodzinie zdarzenia losowego. Zdarzeniem losowym mogła być śmierć rodzica, pożar oraz inne zdarzenie losowe mające wpływ na pogorszenie sytuacji materialnej związane z procesem edukacji.

Tabela 20: Zasiłki szkolne w liczbach

	Obywatele Polscy	Obywatele Ukrainy	Łącznie
Złożone wnioski	7	0	7
Przyznane zasiłki szkolne	8	0	8*
Odrzucone wnioski o zasiłki szkolne	0	0	0

*jeden wniosek został złożony w grudniu 2023 r., a zrealizowany został w styczniu 2024 r.

3. ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

3.1. USŁUGI OPIEKUŃCZE ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gminy zobowiązane są do organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zgodnie z art. 50 cytowanej wyżej ustawy usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Zakres świadczonych usług opiekuńczych wynika przede wszystkim z konieczności dostosowania ich do indywidualnych potrzeb świadczeniobiorcy. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W każdym przypadku zakres świadczonych usług, okres ich realizacji oraz miejsce świadczenia określa w decyzji administracyjnej właściwy wg miejsca zamieszkania lub pobytu świadczeniobiorcy ośrodek pomocy społecznej. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest rodzinny wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pracownik socjalny ustala sytuację materialną, rodzinną, zdrowotną mającą wpływ na zakres świadczonych usług, możliwość partycypacji podopiecznego w kosztach jednej roboczogodziny oraz udział rodziny w sprawowaniu opieki.

W 2024 r. świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych powierzono czterem organizacjom pozarządowym, wyłonionym w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491). Były to:

- Polski Czerwony Krzyż,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Fundacja Agencji Służby Społecznej,
- Caritas Diecezji Toruńskiej.

W roku 2024 z usług opiekuńczych skorzystało 695 osób tj. o niespełna 0,95% mniej niż w roku 2023. Wskazać należy, że podobnie jak w roku poprzednim, osoby wymagające tego rodzaju wsparcia miały możliwość skorzystania z innych rozwiązań tj. usługi w ramach Programu Opieka Wytchnieniowa i Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej realizowanych przez Toruńskie Centrum Usług Społecznych.

Wykres 4: Porównanie liczby osób korzystających z usług w latach 2020-2024

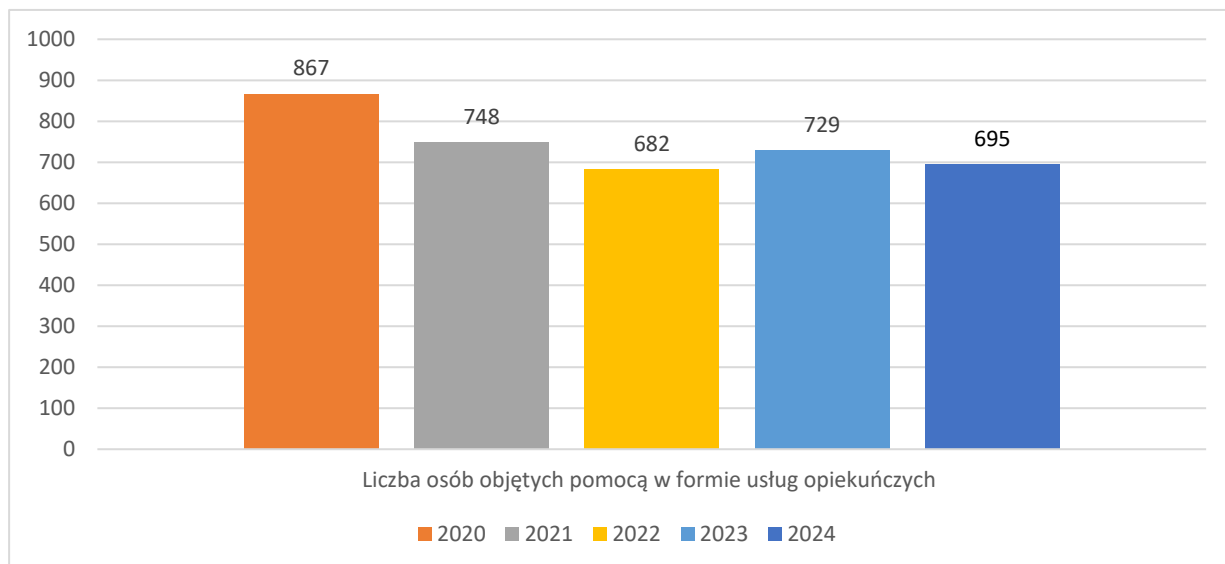

Tabela 21: Pomoc w formie usług opiekuńczych w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba godzin świadczonych usług	265 143	222 617	197 302	177 631	164 250
Ogólna kwota realizacji zadania	5 891 969	4 544 383	5 224 556	5 612 665	6 048 157

3.2. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Świadczenie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminę.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowała Fundacja Agencji Służby Społecznej z Warszawy – podmiot wyłoniony w ramach otwartego konkursu ofert. Łącznie zrealizowano 11 422 godziny usług na ogólną kwotę 742 462 zł.

Z pomocy w formie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystało 46 osób, w tym 44 dzieci, którym zapewniona została pomoc specjalistów tj.: psychologa, terapeuta, logopeda, pedagoga i rehabilitanta.

Tabela 22: Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób objętych pomocą	52	50	47	45	46
Liczba godzin świadczonych usług	9 711	13 520	13 657	11 954	11 422
Ogólna kwota realizacji zadania	445 536	630 032	682 552	657083	742462

3.3. POTWIERDZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 146), przysługuje osobie wymagającej leczenia, nie objętej powszechnym obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja Prezydenta Miasta Torunia lub działającego z jego upoważnienia Dyrektora MOPR.

Decyzję administracyjną wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnieniu przez osobę następujących warunków:

- posiadania obywatelstwa polskiego,
- posiadania statusu uchodźcy lub objęcia ochroną uzupełniającą lub posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust.1 pkt 1 lit c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- spełnienia kryterium dochodowego, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej tj. dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł lub na osobę w rodzinie 600 zł,
- stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe.

Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- 1) dzień złożenia wniosku przez osobę;
- 2) w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia z zastrzeżeniem, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Tabela 23: Liczba decyzji administracyjnych wydanych w oparciu o art. 54 ustawy o finansowaniu świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych w latach 2020-2024

Rok	Łączna liczba wydanych decyzji	w tym na wniosek świadczeniobiorcy	w tym na wniosek świadczeniodawcy
2020	549	426	123
2021	499	290	209
2022	494	363	131
2023	472	392	80
2024	490	396	94

3.4. PRACA SOCJALNA

Praca socjalna jest działalnością zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Prowadzona jest:

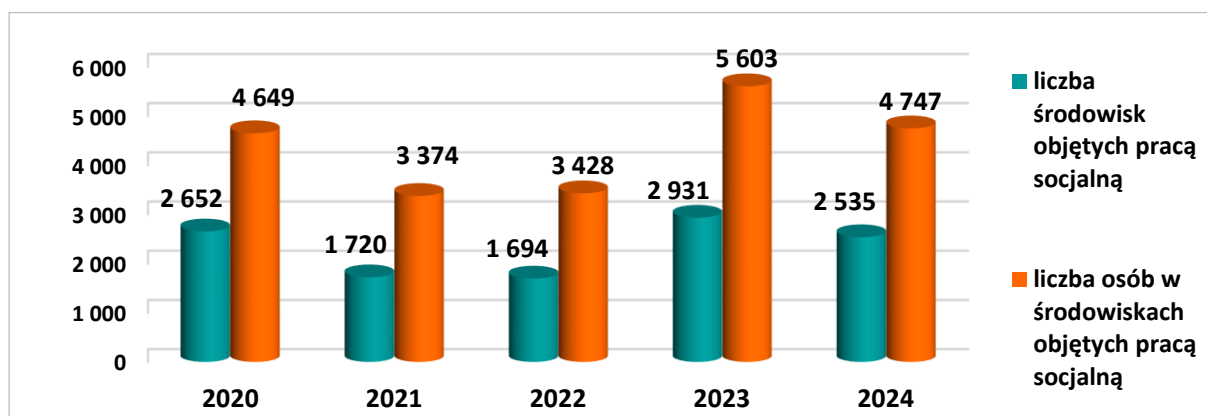
- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Podstawowym celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych.

Świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej nie jest warunkowane kryterium dochodowym i w związku z tym nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Praca socjalna stanowi podstawowy instrument działania każdego pracownika socjalnego.

W 2024 roku pomocą w formie pracy socjalnej objęto 2 535 środowisk o łącznej liczbie 4 747 osób w tych środowiskach, co stanowi spadek o 13,51% w porównaniu z rokiem 2023.

Wykres 5: Działania w formie pracy socjalnej w latach 2020-2024

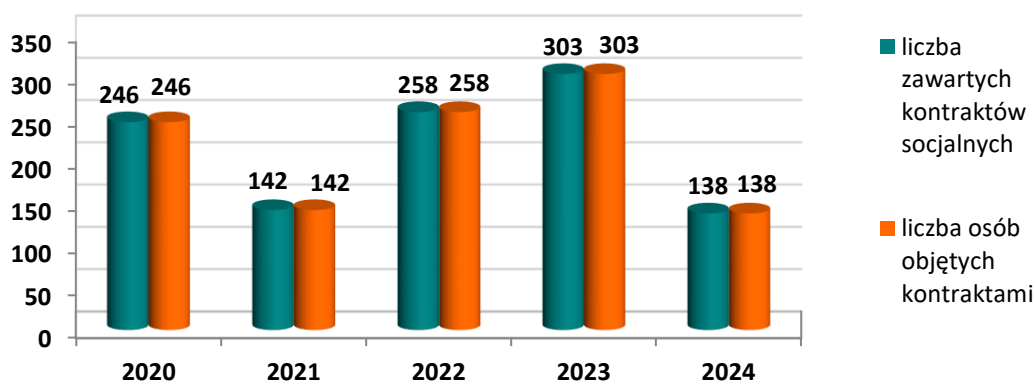
W rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

Kontrakt socjalny stanowi pisemną umowę zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej tej osoby lub rodziny.

Projekt socjalny jest zespołem działań mającym na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W takim rozumieniu projekt oparty jest na założeniach teoretycznych oraz diagnozie społecznej i poddawany jest ciągłej ewaluacji przez uczestników projektu i jego realizatorów. Projekt ma charakter pomocowy i rozwojowy, a jego naczelnym celem jest pozytywna zmiana.

W roku 2024 zawarto łącznie 138 kontraktów socjalnych (liczba osób objętych kontraktami 138) i w porównaniu do roku 2023 nastąpił spadek o 54,46%.

Wykres 6: Kontrakty socjalne w latach 2020-2024

3.5. PROJEKTY SOCJALNE

W roku 2024 pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej zrealizowali łącznie 5 projektów, które pozwoliły m.in. na zwiększenie skuteczności podejmowanych przez nich działań. Łącznie działaniami w ramach zrealizowanych projektów objęto 190 osób.

Tabela 24: Wykaz projektów socjalnych zrealizowanych w 2024 r.

Lp.	Nazwa projektu	Główny cel projektu	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Profilaktyka uzależnień	Cykl spotkań pracowników socjalnych oraz podopiecznych Ośrodka Interwencji Kryzysowej z przedstawicielami wspólnot działających na terenie miasta Torunia tj. AA, NA, Al Anon.	VI	RPŚ IV
2.	Profilaktyka uzależnień II	Spotkania pracowników z przedstawicielami wspólnot	X – XI	RPŚ IV

		AA,NA i AL Anon, które miały na celu polepszenie jakości pomocy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, uzależnionym oraz ich rodzinom.		
3.	Niespodzianka urodzinowa	Integracja międzypokoleniowa oraz wspieranie aktywności osób starszych oraz zapewnienie im towarzystwa w pobliżu miejsca zamieszkania.	VII	RPŚ IV
4.	Praca socjalna z osobami opuszczającymi placówki resocjalizacyjne	Aktywizowanie osób skazanych, osadzonych w ZK do podjęcia przez nich działań mających na celu powrót do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie po opuszczeniu jednostki penitencjarnej. Zminimalizowanie ryzyka ponownego powrotu na drogę przestępstwa.	X – XII	4 pracowników socjalnych MOPR
5.	Projekt socjalny " Ofiaruj uśmiech".	Podopieczni Punktu opieki dla osób z niepełnosprawnościami z Ukrainy mieli okazję zapoznać się z funkcjonowaniem Środowiskowych Domów Samopomocy na terenie Torunia. Wspólne spotkania w ŚDS miały na celu pokazanie podopiecznym przybyłym z Ukrainy form pomocy na terenie naszego miasta, a co ważniejsze integrację osób z niepełnosprawnościami.	X – XI	RPŚ IV

3.6. POZOSTAŁE DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

- Przeprowadzanie wizyt monitoringowych u osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych celem sprawdzenia jakości świadczonych usług oraz oceny stanu zadowolenia podopiecznych ze świadczonych usług (639 wizyt).
- Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby Toruńskiego Centrum Świadczeń Rodzinie w Toruniu w związku z ustalaniem prawa do zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego (69 wywiadów).
- Prowadzenie postępowań w celu stwierdzenia przez sąd potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody (11 postępowań).

- Prowadzenie postępowań w celu wydania przez sąd postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody (13 postępowań).
- Prowadzenie postępowań w celu wydania przez sąd zarządzeń w trybie nagłym lub zarządzeń w sprawach nieletnich (45 postępowań).
- Wnioskowanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu (27 spraw).
- Kierowanie osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i jednocześnie korzystających z pomocy społecznej do prac społecznie użytecznych zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 23a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2025 r. poz. 214) - wytypowano 231 osób do zatrudnienia przy wykonywaniu prac społecznie użytecznych w jednostkach uprawnionych, prace podjęło 161 osób.
- Współpraca z SPS CISTOR w realizacji programów reintegracji społecznej, w tym projektów dofinansowywanych ze środków UE „Trzy Stokrotki” i „Stokrotkowa Aleja” (skierowano 90 osób).

IV. ASYSTENT RODZINY

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. MOPR zatrudniał 10 asystentów rodziny.

Asystenci rodziny wykonują zadania określone w art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; niosą pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, służąc wsparciem w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i socjalnych. Praca asystentów rodziny wpisuje się w priorytetowe działania polityki społecznej miasta, w szczególności w zakresie wyrównywania szans osób zagrożonych i wykluczonych społecznie jako model pracy środowiskowej, zapewniający utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku. Wśród rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, znaczna ich część znajduje się od wielu lat w systemie pomocy społecznej. Współpraca z asystentem rodziny ustaje z chwilą osiągnięcia przez rodzinę umiejętności prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny towarzyszy rodzinie we właściwym pełnieniu ról społecznych i realizacji spraw na rzecz domu i rodziny, dzięki którym rodzina będzie mogła stanowić jak najlepsze środowisko wychowawcze dla dzieci. Działa zgodnie z uznanymi społecznie wartościami i normami, a także modeluje i wspiera działania pozwalające na zrównoważony rozwój członków rodziny, które sprzyjać będą harmonii współżycia w rodzinie i w środowisku lokalnym.

W 2024 r. zostało wydanych 76 postanowień sądu rodzinnego zobowiązujących rodziny do współpracy z asystentem rodziny. Zwiększyła się częstotliwość narzuconej asystentom rodziny przez sąd pisemnej sprawozdawczości na temat przebiegu tej współpracy. Na bieżąco przygotowywane i przesyłane były opinie na temat funkcjonowania danej rodziny. Asystenci rodziny powoływani byli także w charakterze świadków do udziału w toczących się sprawach podopiecznych w sądzie rodzinnym, okręgowym, karnym czy prokuraturze. Rodziny objęte wsparciem asystenta borykają się z licznymi problemami. W wielu przypadkach sąd rodzinny ingeruje w wykonywanie władzy rodzicielskiej poprzez ustanowienie nadzoru kuratora (w roku 2024 dotyczyło to 129 rodzin), bądź umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej.

Przydzielenie asystenta rodziny, zwiększa szanse rodzin na powrót dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych.

Asystenci rodziny w 2024 r. realizowali zadania określone w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Celem działań w ramach ww. ustawy było lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności w przypadku ciąży powikłanej, sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin wychowujących dziecko z niepełnosprawnością. Wsparcie asystenta rodziny w oparciu o Ustawę „Za życiem” polegało na koordynowaniu poradnictwa w zakresie:

- przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,
- wsparcia psychologicznego,
- pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych,
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

W 2024 roku w ramach powyższej Ustawy „Za Życiem” asystenturą objęte były 2 rodziny i 3 dzieci. Dwoje dzieci zgodnie z wydanym Postanowieniem Sądu Rejonowego w Toruniu zostało umieszczonych w pieczy zastępczej – w Fundacji Społeczno-Charytatywnej „Pomoc Rodzinie i Ziemi” w oddziale pielęgniarstwo-opiekuńczym dla dzieci i młodzieży im. Jana Pawła II w Toruniu.

Tabela 25: Środowiska objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2021-2024

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Liczba środowisk łącznie	216	173	159	146
Liczba dzieci w tych środowiskach w tym:	573	458	447	409
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	48	31	29	40
- liczba dzieci, które powróciły pod opiekę rodziców biologicznych	15	11	9	17
Liczba zobowiązań sądu do współpracy z asystentem rodziny	78	82	76	78
Liczba rodzin, z którymi praca została zakończona	91	75	77	58

W roku 2024 asystenci objęli wsparciem 146 rodzin (w tym 2 rodziny z ustawy „Za Życiem”), które odwiedzili w miejscu ich zamieszkania 2 459 razy. Praca asystenta rodziny to głównie praca w terenie, której podstawą są bezpośrednie spotkania z rodziną. Asystent rodziny dąży do tego, aby wzbudzić w podopiecznych wiarę w swoje możliwości dokonania zmiany sytuacji życiowej. Praca na rzecz rodzin obejmująca konsultacje telefoniczne z samymi podopiecznymi stanowiła – 2 524, natomiast liczba połączeń telefonicznych w ramach konsultacji ze specjalistami pracującymi z rodzinami wyniosła -1 596.

W swojej pracy Zespół ds. Asysty Rodzinnej skupiał się zawsze na dobru małoletniego dziecka. Niejednokrotnie konieczne było jak najszybsze umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej podczas interwencji spowodowanej zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci.

Wybrane działania asystentów rodziny:

- praca korekcyjno-kompensacyjna oraz reedukacyjna, mająca na celu redukcję deficytów w poziomie wiedzy i umiejętności dzieci w wieku szkolnym (motywowanie do nauki, zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach pozaszkolnych),
- poradnictwo i inne działania pedagogiczne skierowane do rodziców oraz dzieci np. wspólne ustalenie zasad rodzinnych, motywowanie do konstruktywnego spędzania czasu wolnego, właściwego pełnienia ról w rodzinie, angażowanie w obowiązki domowe wszystkich członków rodziny,
- zachęcanie i kierowanie do udziału w warsztatach w ramach „Szkoły dla rodziców”,
- zachęcanie i kierowanie na zajęcia korekcyjne dla dzieci oraz socjoterapeutyczne (trening kontroli złości, radzenia sobie z emocjami itp.),
- kierowanie na specjalistyczne badania diagnostyczne,
- działania wychowawczo-motywuujące stymulujące prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży,
- działania prozdrowotne dotyczące prawidłowych nawyków żywieniowych, odpowiedniego stylu życia,
- działania profilaktyczne z zakresu uzależnień i motywowanie do podjęcia stosownej terapii odwykowej,
- organizacja warsztatów edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych dla rodzin,
- treningi w zakresie m.in.: prowadzenia gospodarstwa domowego, przestrzegania standardów higieny i czystości, załatwiania spraw urzędowych, wydatkowania środków finansowych.

W rodzinach obok problemów opiekuńczo-wychowawczych występowały też inne czynniki wpływające na funkcjonowanie rodziny.

Tabela 26: Problemy występujące w rodzinach objętych asystenturą

Problem:	Liczba rodzin	% w stosunku do wszystkich rodzin*
Bezrobocie	93	63,7 %
Choroba (w tym schorzenia psychiczne)	51	34,9 %
Niepełnosprawność	45	30,8 %
Uzależnienia	59	40,4 %
Przemoc – procedura „Niebieska Karta”	33	22,6 %

**dane tabeli nie sumują się, w jednej rodzinie mogło występować więcej niż jeden z wymienionych problemów*

Z uwagi na odmiennosć zasobów i deficytów rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, praca opierała się na indywidualnie sporządzanych i systematycznie aktualizowanych planach pracy z rodziną, co pozwalało na bieżącą ocenę skuteczności współpracy. Stopniowa realizacja zadań wynikających z planu pracy z rodziną prowadziła z czasem do usamodzielniania się rodzin i minimalizowania roli asystenta rodziny.

W 2024 roku praca asystentów rodziny była ukierunkowana na:

- wzmacnianie roli i funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- pomoc w integracji rodziny,
- pomoc w reintegracji rodziny w przypadku dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- budowanie prawidłowych relacji w rodzinie.

Cele te realizowane były poprzez działania wspierające, edukacyjne oraz informacyjne.

Tabela 27: Działania podejmowane przez asystentów rodziny

Rodzaj działania		Liczba podjętych działań	Liczba podjętych działań łącznie
Wspieranie	emocjonalne	3 884	5 582
	informacyjne	1 598	
	towarzyszenie	100	
Edukowanie	opiekuńczo-wychowawcza	2 799	10 916
	prowadzenie gospodarstwa domowego	2 035	
	dbanie o zdrowie i higienę własną i dzieci	2 455	
	zawodowa	1 401	
	gospodarowanie budżetem domowym	2 226	
Organizowanie poradnictwa specjalistycznego	psychologiczne	357	692
	pedagogiczne	254	
	prawne	81	

Współpraca z przedstawicielami służb zaangażowanych w pracę z rodziną.

Asystenci rodziny utrzymywali stały kontakt z pracownikami socjalnymi, pracownikami Ośrodka Interwencji Kryzysowej, pedagogami szkół, nauczycielami, kuratorami zawodowymi i społecznymi, dzielnicowymi, przedstawicielami organizacji pozarządowych. W przypadku prowadzenia w rodzinie procedury „Niebieskiej Karty”, asystenci rodziny powoływani byli do grupy diagnostyczno-pomocowej.

Specyfika prowadzonej pracy i problemy, z jakimi borykają się rodziny w wielu przypadkach wymagały spotkań zespołu specjalistów celem opracowania adekwatnego do sytuacji dalszego planu pracy z rodziną. W roku 2024 asystenci rodziny uczestniczyli w 97 takich zespołach.

Asystenci rodziny systematycznie zachęcali podopiecznych do korzystania z różnych form wsparcia dostępnych na terenie Gminy Miasta Toruń realizowanych przez MOPR, TCUS, CISTOR, PPP, REMEDIS PRO, FUNDACJĘ DIES MEI, placówek wsparcia dziennego itp.

Dodatkowe działania asystentów rodziny na rzecz rodzin objętych asystenturą:

- warsztaty dla 15 dzieci pn. „Akademia Lotów i marzeń Mikołaja Kopernika”. Zakres merytoryczny nawiązywał do niezwykłego świata Akademii Pana Kleksa znanego z twórczości Jana Brzechwy. Uczestnicy byli wciągnięci w magiczną atmosferę nauki, gdzie edukacja przenikała się z zabawą, a tradycyjne metody nauczania mieszały się z niezwykłymi eksperymentami i praktycznymi zadaniami. Młodzież odkrywała tajniki wszechświata, poznając jego niezwykłość. Każda z grup nawiązywała do magicznej atmosfery, łącząc naukową rzetelność z fascynującą przygodą. Każde dziecko mogło wyruszyć w podróż pełną odkryć i kosmicznej zabawy. Warsztaty rozpoczęły się od wprowadzenia w postaci stylizowanego czarno - białego niemego filmu o życiu i osiągnięciach Kopernika, ukazującego jego pasję marzenia i rewolucyjne odkrycie, że to Ziemia krąży wokół Słońca. Film zakończył się marzeniem dorosłego Kopernika o tym, by zobaczyć kosmos z innej perspektywy, na przykład z powierzchni Księżyca. Po kilkuminutowym seansie filmowym, dzieci zostały podzielone na 4 grupy. Każda z grup trafiła do innej "kosmicznej klasy", gdzie pod okiem instruktorów zdobywały wiedzę i umiejętności potrzebne w naszej Akademii. Po zakończeniu każdego kursu, w każdej klasie uczestnicy otrzymali specjalną pieczęć z pieczętą fluorescencyjną jako promocję do następnej klasy. Zajęcia odbyły się w Międzynarodowym Centrum Spotkań Młodzieży. Uczestnicy mieli zapewniony obiad oraz słodki poczęstunek w postaci tortu,
- warsztaty świąteczne dla rodziców i dzieci (łącznie 12 osób), podczas których wykonane zostały wielkanocne kartki świąteczne dla pacjentów Centrum Zdrowia Psychicznego w Toruniu. Wszystkie prace były wykonane w sposób interesujący i unikatowy. Podczas spotkania zostały omówione również tradycje związane ze świętem Wielkiej Nocy,
- wyjście dla 14 osób w ramach „Integracji rodzin - poszerzanie wiedzy patriotycznej”. Uczestnikami były rodziny wraz z dziećmi. Festyn odbył się na terenie Jednostki Wojskowej przy ul. Kniaziewicza w Toruniu. Dzieci zapoznały się ze sprzętem artyleryjskim, obejrzały defiladę wojskową, miały możliwość wysłuchania orkiestry dętej wojskowej. Brały udział w różnych atrakcjach m.in. strzelania z łuku. Uczestnicy zostali zaproszeni na tradycyjną żołnierską grochówkę oraz inne smakołyki serwowane przez kucharza wojskowego,
- warsztaty ekologiczne dla 20 dzieci w Regionalnym Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Przysieku. Poprzez udział w zajęciach uczestnicy pozyskali wiedzę na temat ochrony środowiska, poznały tajemnice lasów, porostów i roślin okolicznych terenów, zwierząt. Nabyli również wiedzę na temat dbania o ochronę środowiska naturalnego. Był to szczególnie czas obcowania z naturą i poznawania jej walorów. Uczestnicy warsztatów poznali możliwości ochrony bioróżnorodności w najbliższym środowisku, specyfikę przyrodniczą regionu, współczesne zagrożenia, prawnie chronione obiekty, pomniki przyrody i inne cenne obszary przyrodnicze. Obserwowali i odkrywali środowisko naturalne, rozpoznawali gatunki roślin i zwierząt. Na zakończenie warsztatów dzieci otrzymały upominki w postaci książeczek z ćwiczeniami do rozwijania kreatywności oraz przyborów do pisanie i rysowania,
- wyjście dla 10 uczestników objętych asystą do Miejskiej Komendy Straży Pożarnej przy ul. Legionów 70/76. Uczestnicy zwiedzili budynek Komendy i wysłuchali wykładu oraz prezentacji symulatora pożarów, przeprowadzonej przez oficera Komendy Miejskiej PSP, a następnie poznali wyposażenie jednostki ratowniczo - gaśniczej nr 1, gdzie obejrzały sprzęt oraz samochody, jakie są w użytku standardowych akcji ratowniczych. Uczestnicy

zdobyli praktyczną, jak i profilaktyczną wiedzę o sytuacjach wywołujących zagrożenie, oraz o sposobach reagowania. Spotkanie miało wymiar interaktywny, cieszyło się entuzjazmem i zaciekawieniem uczestników,

- w ramach współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej cztery osoby objęte asystenturą wyjechały na wycieczkę do Lichenia. Uczestnicy z zaangażowaniem zwiedzili Fontannę Anioła, pomnik ks. J. Popiełuszki, fontannę z delfinami, pomnik Chrystusa za głazami z wrytymi Jego myślami. Weszli na Golgotę wybudowaną z betonu i kamieni składającej się z labiryntu przejść, grot, kapliczek, figur i płaskorzeźb. Osoby chętne brały udział w mszy świętej. Ponadto zostali zapoznani z miejscem objawień licheńskich,
- projekt „Rodzina jako wartość”, który został zrealizowany w okresie październik - grudzień 2024 r. W powyższym projekcie brało udział 28 osób, w tym 9 rodziców i 19 dzieci. Celem realizacji zadania było nabycie umiejętności wychowawczych i sprawowania kontroli przez rodziców oraz udoskonalanie umiejętności interpersonalnych i indywidualnych wśród nastolatków. Projekt finansowany był z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024. Projekt miał na celu wspieranie postaw rodzicielskich, podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, poprawnej komunikacji w rodzinie bez używania wulgaryzmów, okazywania szacunku wobec rodziny, wspierania członków rodziny, motywowania do podjęcia terapii w walce z uzależnieniem osób dorosłych jak i dzieci; dbanie o prawidłową realizację obowiązku szkolnego; dbanie o zdrowie rodziny zarówno psychiczne, jak i fizyczne. Program pozwolił zmniejszyć zakres problemów wychowawczych w rodzinach oraz zachowań ryzykownych wśród młodzieży; pozwolił wydobyć potencjał rodziny w pełnieniu funkcji rodzicielskiej, zacieśnić więzi w rodzinie, poprawić komunikację oraz stymulował do konstruktywnego spędzania czasu wolnego; pozwolił na dogłębne zrozumienie zasad oraz norm współżycia w rodzinie przy zachowaniu poszanowania godności i potrzeb każdego członka rodziny. Wsparcie było skierowane do rodzin z nastoletnimi dziećmi, szczególnie zagrożonych problemem uzależnień, borykających się z problemami wieku dojrzewania, rodzin pragnących poprawić komunikację w rodzinie i podwyższyć kompetencje wychowawcze. Rodziny rekrutowane były spośród rodzin objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu, szczególnie objętych wsparciem asystentów rodziny. Zajęcia odbywały się w formie spotkań indywidualnych w domach rodzinnych, jak i spotkań grupowych, warsztatowych. Zajęcia charakteryzowały się dużą dynamiką, liczbą zadań i ćwiczeń proponowanych uczestnikom.

Zakres tematyczny szkoleń w ramach projektu:

1. Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka. Wnoszenie pozytywnego wkładu w życie swojej rodziny.
2. Okazywanie szacunku innym ludziom, docenianie ich wysiłku i pracy, przyjęcie postawy szacunku wobec siebie.
3. Pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania. Pokonywanie trudności okresu dorastania.
4. Kształcenie umiejętności przyjęcia integralnej wizji osoby. Wybór i urzeczywistnianie wartości służących osobowemu rozwojowi.
5. Kierowanie własnym rozwojem, podejmowanie wysiłku samowychowawczego zgodnie z uznawanymi normami i wartościami.
6. Poznawanie, analizowanie i wyrażanie uczuć. Rozwiązywanie problemów.

7. Korzystanie ze środków przekazu, w tym z Internetu, w sposób selektywny, umożliwiający obronę przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem.
8. Tworzenie zasad domowych. Przestrzeganie zasad.
9. Wspieranie dobrego zachowania. Wyciąganie konsekwencji.
10. Radzenie sobie ze stresem.
11. Ochrona przed używaniem substancji psychoaktywnych.
12. Komunikacja w przypadku braku zrozumienia.
13. Wspieranie celów i marzeń dziecka.
14. Rozumienie ról w rodzinie. Wysłuchiwanie się nawzajem.
15. Metody rozwiązywania konfliktów, przykłady.
16. Zrozumieć wartości rodzinne.
17. Narady rodzinne.
18. Rodzina a presja rówieśnicza.
19. Wykorzystywanie mocnych stron rodziny.

Zajęcia były okazją do wspólnego i ciekawego spędzenia czasu, wzajemnego głębszego poznania i docenienia się. Udział w projekcie pozwolił na zacieśnienie więzi rodzinnych i podniesienie świadomości własnych zasobów oraz zasobów środowiska w radzeniu sobie z sytuacjami problemowymi związanymi z wychowywaniem i dorastaniem młodzieży. Wsparcie specjalistyczne w postaci cyklu warsztatów edukacyjnych, pogłębiających kompetencje wychowawcze, jak również poprawiające komunikację w rodzinie spotkało się z dużym zadowoleniem uczestników - wszyscy chętnie angażowali się w zaproponowane formy warsztatów (ćwiczenia, karty pracy, szarady, dyskusje, wyjścia kulturalne, krzyżówki, twórcze zajęcia manualne itp.). Uczestnicy nabyli kompetencje w zakresie umiejętności asertywnych, radzenia sobie z presją rówieśniczą, a cała rodzina uczyła się wykorzystywać przydatne narzędzia i własny potencjał w obliczu pojawiających się wyzwań wychowawczych. Dzięki warsztatom uczestnicy podnieśli własną samoocenę, dostrzegli mocne strony i zasoby własnej rodziny, nauczyli się kreatywnie spędzać wolny czas bez korzystania z telefonu i Internetu. Rodzice mieli możliwość zaobserwowania swoich dzieci podczas wspólnie wykonywanych zadań, docenili starania i talent własnych dzieci, co przyczyniło się do zacieśnienia więzi między nimi. Podczas zajęć nauczyli się poprawnej komunikacji, rozwiązywania drobnych nieporozumień, słuchania ze zrozumieniem, jak również uświadomili sobie jak ważne jest okazywanie szacunku, prawdomówność i dotrzymywanie słowa w procesie wychowawczym. Udział w zajęciach pozytywnie przyczynił się do poprawy relacji w rodzinie oraz zmniejszenia występowania problemów wieku dojrzewania u młodzieży tj. wagary, sięganie po środki psychoaktywne. W ramach projektu „Rodzina jako wartość” zorganizowane zostały również wyjścia grupowe do instytucji kultury, mające na celu pogłębienie wiedzy dotyczącej ogólnych zasad kulturalnego zachowania w miejscach użyteczności publicznej.

Pracownicy Zespołu ds. Asysty Rodzinnej systematycznie podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje, które niewątpliwie mają wpływ na efektywność ich pracy. W 2024 r. asystenci rodziny udział wzięli w następujących szkoleniach:

- Współczesne problemy młodzieży: depresja, agresja, emocje, stres i uzależnienia,
- Studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Samookaleczenia w szkole podstawowej i średniej,
- Działania w zakresie wczesnej profilaktyki uzależnień,

- Hejt w szkole – jak przeciwdziałać przemocy werbalnej,
- Tworzenie i realizacja planu pracy z rodziną i dzieckiem,
- Bezpieczeństwo podczas wykonywania obowiązków służbowych przez pracowników socjalnych,
- Trauma i lęk w ciele, psychice i duchu,
- Troistość więzi – pneuma, psyche, soma. Pierwotna rana – pustka, którą chcemy ukoić,
- Metoda RTZ Racjonalna Terapia Zachowania,
- spotkania w ramach projektu dotyczącego profilaktyki uzależnień z „Anonimowymi Narkomanami”.

V. POMOC INSTYTUCJONALNA

1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej, osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W 2024 r. na terenie Torunia funkcjonowały 2 domy pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej im. dr Leona Szumana o zasięgu gminnym, dysponujący 174 miejscami (dla kobiet i mężczyzn), w tym 75 miejsc przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku, a 99 dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Organem prowadzącym ww. Dom jest Gmina Miasta Toruń. Decyzje administracyjne w sprawie kierowania do DPS wydaje, na podstawie stosownego upoważnienia, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu.

Zadania domu pomocy społecznej wynikają z ustawy dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej i są to usługi:

- opiekuńcze, tj.: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację (w tym pielęgnację w czasie choroby), opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych, kontakty z otoczeniem,
- bytowe, tj.: miejsce pobytu, wyżywienie, utrzymanie czystości,
- wspomagające, tj.: umożliwienie udziału w terapii zajęciowej, podnoszenie sprawności i aktywizowanie, stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną, itd.

Świadczone przez dps usługi uwzględniają w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, jak również ich indywidualne potrzeby oraz stopień fizycznej i psychicznej sprawności.

Dom Pomocy Społecznej w Toruniu im. dr Leona Szumana przy ul. Szosa Chełmińska 220 stanowi kompleks 3 połączonych budynków. Na terenie domu znajdują się pomieszczenia ogólnodostępne takie jak: jadalnie, świetlice, aneksy wypoczynkowe, pokoje terapii zajęciowej, pokój komputerowy, sala rehabilitacyjna, aneksy kuchenne, sklep z kawiarenką oraz gabinet fryzjerski. Do dyspozycji mieszkańców jest również teren rekreacyjny przy budynku w postaci zagospodarowanego i ogrodzonego parku.

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Rydygiera 23 o zasięgu powiatowym prowadzony jest przez Fundację im. Brata Alberta - podmiot wyłoniony w postępowaniu konkursowym zgodnie z ustawą z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przeznaczony jest dla 35 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, których sytuacja życiowa, zdrowotna, psychospołeczna uniemożliwia samodzielne funkcjonowanie w środowisku. Zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę oraz niezbędne potrzeby bytowe, edukacyjne, społeczne i religijne na poziomie obowiązującego standardu i w formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Organizuje szereg zajęć poza placówką korzystając z oferty kulturalno – rozrywkowej Torunia. Współpracuje podmiotami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz innymi instytucjami mogącymi mieć wpływ na poprawę funkcjonowania mieszkańców w zakresie ich samodzielności.

W roku 2024 mieszkańcy GMT mieli również możliwość korzystania z całodobowych usług opiekuńczych i bytowych w 2 rodzinnych domach pomocy tj.:

- Rodzinnym Domu Pomocy w Jedwabnie gm. Lubicz – 8 miejsc,
- Rodzinnym Domu Pomocy w Złotorii gm. Lubicz – 8 miejsc.

Rodziny dom pomocy stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie.

W przypadku gdy na terenie gminy nie ma możliwości prowadzenia rodzinnego domu pomocy, gmina może zawrzeć umowę z osobą fizyczną lub organizacją pożytku publicznego prowadzącą rodzinny dom pomocy na terenie gminy sąsiadującej z tą gminą.

Na pokrycie kosztów utrzymania osób umieszczonych w domach pomocy społecznej w Toruniu oraz na terenie całego kraju, w 2024 roku ze środków GMT wydatkowano kwotę 26 867 606 zł, z tego umieszczonych w:

- Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szosa Chełmińska 220 - 7 397 825 zł,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie przy ul. Rydygiera 23 – 1 098 348 zł (w tym 126 989 zł dotacja celowa na 3 osoby umieszczone na podstawie decyzji wydanych przed 1 stycznia 2004 r.),
- pozostałych domach pomocy społecznej na terenie kraju – 18 371 433 zł.

Koszt GMT ponoszony za usługi świadczone w rodzinnych domach pomocy - 816 449 zł.

Tabela 28: Koszty GMT ponoszone na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2020-2024

Mieszkańcy	2020	2021	2022	2023	2024
DPS im. dr L. Szumana ul. Sz. Chełmińska 220	5 962 438	5 856 781	6 172 172	6 401 786	7 397 825
DPS ul. Rydygiera 23	801 032	832 981	864 293	1 087 440	1 098 348
Pozostałych dps na terenie kraju	13 625 556	14 146 750	13 917 036	17 050 236	18 371 433
Łącznie	20 389 026	20 836 512	20 953 501	24 539 462	26 867 606

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w domach pomocy społecznej przebywało łącznie 504 mieszkańców Torunia (dotyczy tylko osób umieszczonych na podstawie decyzji wydanych po dniu 1 stycznia 2004 r.), z tego w:

- Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szosa Chełmińska 220 – 148 osób,
- Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rydygiera 23 – 24 osoby,
- domach pomocy społecznej na terenie kraju – 316 osób,
- Rodzinnych Domach Pomocy w Jedwabnem i Złotorii – 16 osób.

Tabela 29: Decyzje administracyjne dotyczące osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej w latach 2020-2024

Rodzaj decyzji	2020	2021	2022	2023	2024
Decyzje kierujące	82	71	66	136	152
Decyzje odmowne	8	14	10	4	3
Decyzje inne	193	220	206	174	125
Decyzje o ustaleniu odpłatności	621	309	656	571	661
Razem	904	614	938	885	941

W roku 2024 wydano decyzje kierujące do dps dla łącznie 152 osób, w tym dla 44 osób do Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szosa Chełmińska 220 oraz dla 1 osoby do Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rydygiera 23. Pozostałe skierowania dotyczyły domów pomocy społecznej poza Toruniem. Na dzień 31 grudnia 2024 r. na przyjęcie do dps oczekiwały łącznie 63 osoby (posiadające skierowanie), w tym do DPS przy ul. Sz. Chełmińska 220 - 13 osób. Czas oczekiwania na przyjęcie do tego typu domu wynosił ok. 3-4 miesiące, natomiast do domu pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi ok. 2-3 lat.

2. OŚRODKI WSPARCIA, W TYM DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Zgodnie z art. 51 osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia. W ośrodku wsparcia mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu. Ośrodkiem wsparcia może być m.in. ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

W 2024 roku na terenie Gminy Miasta Toruń funkcjonowało:

- 6 środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 22 miejsca całodobowe okresowego pobytu utworzone przy ośrodku wsparcia - Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Św. Faustyny 7 (koordynowanym przez TCUS).

Wszystkie ośrodki wsparcia prowadzone były przez podmioty niepubliczne wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi służą budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowują do życia w społeczeństwie oraz funkcjonowania w środowisku. Funkcjonujące na terenie GMT śds-y, przeznaczone są dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz niepełnosprawnych intelektualnie i dysponują 188 miejscami. W 2024 r. z usług realizowanych przez 6 placówek skorzystało 209 osób. Korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne. Środki na ich funkcjonowanie zapewnia budżet państwa.

Tabela 30: Wykaz podmiotów prowadzących w 2024 r. środowiskowe domy samopomocy.

Lp.	Podmiot prowadzący	Liczba miejsc	Koszt funkcjonowania
1.	Caritas Diecezji Toruńskiej, ul. Sz. Bydgoska 1, Toruń	30	855 618,00
2.	Fundacja im. Brata Alberta Radwanowice, 32 - 064 Rudawa, siedziba ŚDS w Toruniu, ul. Rydygiera 23	36	1 056 141,84
3.	Toruńskie Stowarzyszenie „Współpraca” ul. Niesiołowskiego 20, Toruń	40	1 149 274,64
4.	Katolickie Stowarzyszenie osób Niepełnosprawnych Diecezji Toruńskiej im. Wandy Szuman, ul. J. Bosko 2, Toruń	37	1 131 317,56
5.	Caritas Diecezji Toruńskiej Centrum Pielęgnacji Diecezji Toruńskiej, ul. Kard. St. Wyszyńskiego 7/9, Toruń	25	795 894,56
6.	Fundacja na Rzecz osób Niepełnosprawnych „Arkadia” ul. Młyńska 2-4, Toruń	20	739 363,79

W ośrodku wsparcia (Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Św. Faustyny 7 - koordynowanym przez TCUS), w którym prowadzone są miejsca całodobowe okresowego

pobytu, zapewnia się opiekę i pielęgnację, usługi terapeutyczne, wspierająco-aktywizujące i rehabilitację ruchową. Ze wsparcia korzystały osoby w podeszłym wieku, leżące lub poruszające się na wózku. W 2024 r. wsparcia udzielono 80 osobom. Koszt zadania poniesiony przez GMT - 1 636 800 zł.

3. MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym.

W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

W mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Minimalne standardy pomieszczeń oraz usług świadczonych w mieszkaniach treningowych i wspomaganych określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. (Dz. U. z 2023r., poz. 2354) w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych.

Funkcjonujące mieszkania treningowe i wspomagane na terenie GMT prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i organizację pozarządową:

- **mieszkania treningowe dla osób opuszczających pieczę zastępczą,** od 2023 r. działalność rozpoczęły mieszkania treningowe dla 8 osób (8 pojedynczych pokoi na I i II piętrze) przy ul. Bydgoskiej 74. W roku 2024 r. ze wsparcia skorzystało 9 osób,

- **mieszkania treningowe dla osób w kryzysie bezdomności,** 1 mieszkanie treningowe dla 4 osób w kryzysie bezdomności przy ul. Bydgoskiej 74 funkcjonujące od sierpnia 2023 r. Od początku funkcjonowania z tej formy wsparcia skorzystało 7 osób.

Mieszkańcy objęci byli stałym monitoringiem i wsparciem pracownika MOPR - koordynatora mieszkań wspomaganych i treningowych. Realizowane wsparcie miało na celu przygotowanie mieszkańców do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności

prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami codziennego życia, rozporządzania posiadanymi środkami finansowymi oraz integrację ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne. Koordynator przedstawiał ofertę projektową TCUS i innych instytucji/organizacji, motywując do aktywności społeczno-zawodowej. W pierwsze i trzecie soboty miesiąca organizowane były wspólne spotkania integracyjne, podczas których omawiano różne sprawy, w tym usprawniające wspólne zamieszkiwanie. Z mieszkańcami organizowane były okolicznościowe spotkania związane m.in. ze świętami (Boże Narodzenie, Wielkanoc), czy obchody dni tj. walentynki, pierwszy dzień wiosny czy „tłusty czwartek”. W okresie letnim odbywały się raz w miesiącu spotkania przy grillu,

- **mieszkania treningowe dla samotnych matek z dziećmi,**

1 mieszkanie treningowe dla samotnych matek z dziećmi przy ul. Wola Zamkowa 17 funkcjonuje od 2023 r.

Przebywające tam matki mogły nabywać umiejętności samodzielnego realizowania macierzyństwa i rodzicielstwa przy wsparciu pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej. W 2024 r. ze wsparcia skorzystały 2 matki z 4 dzieci,

- **mieszkania wspomagane dla seniorów,**

łącznie 11 mieszkań wspomaganych zlokalizowanych: przy ul. Podgórskiej 2 (5 mieszkań dla 9 osób) oraz ul. Mickiewicza 57 (6 mieszkań dla 9 osób). W 2024 r. ze wsparcia skorzystało 20 seniorów.

Mieszkańcy obu lokalizacji objęci byli stałym monitoringiem i wsparciem pracownika MOPR – koordynatora mieszkań wspomaganych i treningowych. Organizowane były cyklicznie, comiesięczne wspólne spotkania, na których omawiano bieżące sprawy, problemy, potrzeby. Udzielane były indywidualne porady. W razie konieczności, mieszkańiec motywowany był do konkretnego działania. Ponadto koordynator służył pomocą w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w zależności od indywidualnych potrzeb. Chętni mieszkańcy mogli korzystać odpłatnie z organizowanych zajęć w dziennych domach pobytu, zlokalizowanych w tych samych budynkach (na parterze).

W 2024 r. wraz z podopiecznymi Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Toruniu, Mieszkańcy udali się na wspólny wyjazd do Lichenia, gdzie poza zwiedzeniem bazyliki, wspólnego czasu na modlitwę i posiłek, mogli zaczerpnąć uroku pobliskiej okolicy,

- **mieszkania wspomagane dla osób z niepełnosprawnością,**

1 mieszkanie utworzone w ramach Programu „Za Życiem” dla 7 osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w stosunku do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe lub całościowe zaburzenia rozwojowe. Zlokalizowane przy ul. Konopnickiej 31/1. Zadanie realizowane było przez RC Fundacja Konsultingu i Rehabilitacji – podmiot wyłoniony w trybie ustawy z 24 kwietnia 2023 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2024 r. wsparciem objętych zostało 9 osób.

Mieszkańcy objęci byli wsparciem pracownika socjalnego, psychologa oraz terapeuty/asystenta osoby niepełnosprawnej. Stały 24-godzinny monitoring pełnił kierownik mieszkania. Dla każdego uczestnika zadania opracowywany był Indywidualny Plan Pracy - poddawany ewaluacji co 3 miesiące. W ramach programu terapeutyczno-rehabilitacyjnego realizowanych było szereg treningów czynności niezbędnych w życiu codziennym, tj.:

kulinarny, obsługi urządzeń gospodarstwa domowego, samoobsługi i utrzymania porządku, robienia zakupów, utrzymania więzi z rodziną, unikania konfliktów, komunikacji w grupie itp.

VI. DZIAŁANIA NA RZECZ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO W TORUNIU.

1. PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII I INNYCH UZALEŻNIEŃ

Telefon zaufania.

W ramach zadania udzielano pomocy osobom dzwoniącym w potrzebie dla zmniejszenia ich niepokoju czy cierpienia poprzez życzliwy kontakt i rozmowę z zapewnieniem anonimowości. Objęto wsparciem osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód, wiek, płeć, wyznanie czy narodowość. Umożliwiono poradzenie sobie z problemem i doraźnie zabezpieczono dzwoniących pod względem psychicznym tak, aby znaleźli siły na zaradzenie sytuacji kryzysowej i w najszybszym czasie odzyskali stabilność emocjonalną. Z tej formy pomocy najchętniej korzystały osoby samotne, borykające się z problemami rodzinnymi, osoby nie widzące sensu życia, uzależnione od alkoholu, narkotyków, doświadczające przemocy, osoby dręczone myślami samobójczymi, nie radzące sobie z faktem utraty pracy lub braku pracy i środków do życia, problemami wychowawczymi, problemami dnia codziennego, osoby odrzucone i z niepełnosprawnościami. Rezultatem działania i realizacji „Telefonu Zaufania” było dostarczenie wsparcia przy zachowaniu anonimowości i bezpieczeństwa. Telefon działał od poniedziałku do piątku w godzinach od 19:00-21:00 w terminie od 02.01.2024 roku do 20.12.2024 roku. W ciągu 51 tygodni przeprowadzono 247 dyżurów po 2 godziny dziennie w dni powszednie. W ciągu roku zrealizowano 494 godzin dyżurów zapewnionych przez 10 osób. Informacja o realizowanym wsparciu udostępniona była na stronie www.mopr.torun.pl, na portalu społecznościowych facebook oraz w formie ulotek na terenie miasta.

Otwarta grupa wsparcia dla osób z doświadczeniem przemocy domowej.

Osoby mogły zgłaszać się i przychodzić lub opuszczać spotkania bez podawania powodów i bez usprawiedliwiania nieobecności. Grupa była prowadzona cyklicznie raz w tygodniu, w tym samym dniu tygodnia, w tych samych godzinach i w tym samym miejscu spotkań - dla osób, znajdujących się w podobnej sytuacji życiowej przy udziale dwóch specjalistów. Odbyły się czterogodzinne warsztaty dla chętnych członków grupy, prowadzone przez psychologa i prawnika. Warsztaty odbyły się w tym samym miejscu, w którym odbywały się spotkania w dzień wolny od pracy uczestniczek. Taka forma pracy oraz powtarzający się systematyczny schemat stanowił element pozwalający na przywrócenie uczestnikom poczucia sprawczości i przewidywalności. Rekrutacja do grupy polegała na przekazaniu ulotek członkom Zespołu Interdyscyplinarnego w Toruniu, aby przekazali w swoich środowiskach informacje o funkcjonowaniu otwartej grupy wsparcia dla osób z doświadczeniem przemocy domowej, w tym w rodzinie dotkniętej problemem alkoholowym. Do mieszkańców Torunia skierowano informacje o działalności grupy. Przygotowano i wydrukowano ulotki z informacją, które trafiły do siedzib MOPR – Rejonów Pomocy Środowiskowej, Ośrodka

Interwencji Kryzysowej oraz sądu i kuratorów sądowych, Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej UMT, Policji, Straży Miejskiej, pielęgniarek. Wielokrotnie informacje o funkcjonowaniu grupy pojawiały się na stronie internetowej MOPR w zakładce – Aktualności oraz na portalu facebook MOPR. W grupie uczestniczyło 13 kobiet doświadczających przemocy domowej, część z nich uwikłana była wcześniej w przemoc w rodzinie pochodzenia. Odbyły się łącznie 24 godziny spotkań, raz w tygodniu we wtorki w godzinach od 17.00-19:00. Miejscem spotkań był gabinet terapeutyczny Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPR z siedzibą przy ul. M. Skłodowskiej – Curie 80 F.

Interdyscyplinarne wsparcie dla osób stosujących przemoc domową oraz osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności z problemem nadużywania alkoholu.

Program adresowany był do osób stosujących przemoc oraz pozostałych członków rodzin uwikłanych w przemoc. Osoby trafiające do programu były kierowane przez pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, koordynatorów grup diagnostyczno-pomocowych, a także w wyniku osobistych kontaktów. Osoby stosujące zachowania przemocowe uzyskały świadomość własnych zachowań z użyciem przemocy wobec bliskich, uświadomiły sobie czym jest przemoc i jakie są jej rodzaje, nabyły umiejętności interpersonalne, nauczyły się rozpoznawania własnych sygnałów ostrzegawczych, zwiastujących użycie przemocy oraz rozpoznawania konstruktywnego wyrażania uczuć. Ich postawy i zachowanie stały się akceptowane przez członków rodziny. Uczestnicy zdobyli również wiedzę w zakresie wychowywania dzieci bez przemocy. W programie uczestniczyło 15 osób w tym 3 kobiety. Z informacji otrzymanych od kuratorów, asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych wynika, że w rodzinach uległa poprawa relacji między najbliższymi. Osoby usamodzielniały się, podjęły współpracę z asystentem rodziny oraz innymi specjalistami.

W pierwszej części programu zajęcia miały formę indywidualnych rozmów z trenerami dla osób stosujących przemoc domową. Istotne było zawarcie kontraktu potwierdzającego decyzję klienta na rozpoczęcie pracy nad zmianą i przyjęcie określonych warunków, zasad obowiązujących w trakcie tego procesu. Obszary, które były objęte szczególną uwagą dotyczyły odpowiedzi wobec kogo z rodziny dokonywana była przemoc i czy zachowania przemocowe stosowane były także poza rodziną. Jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, reagowały na sytuacje stresowe w aktualnym życiu i jakie stosowane były strategie radzenia sobie ze stresem, jakiego rodzaju zaprzeczenia stosował sprawca. Istotne było ustalenie jakie doświadczenia miał sprawca przemocy związane z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji chemicznych. Pierwszy etap stanowił pogłębienie procesu rozwijania samokontroli nad przekonaniem i stereotypami prowadzącymi do przemocy oraz poszukiwanie zasobów wewnętrznych klienta ułatwiających mu proces zmiany tych przekonań i zachowań. Drugi etap związany był z budowaniem poczucia własnej godności i szacunku do innych. Ostatni etap był procesem podsumowania zmiany, gotowości osoby stosującej przemoc do uznania krzywd wyrządzonych bliskim osobom oraz zaplanowanie procesu naprawczego.

Druga część obejmowała spotkanie z osobą/osobami, które doświadczyły przemocy domowej. Zajęcia odbywały się w małych grupach oraz prowadzono konsultacje indywidualne z trenerami dla osób stosujących przemoc. Uczestnicy zidentyfikowali własne problemy

wynikające z ich agresji. Trenerzy wskazali skuteczne metody obniżania poziomu agresji i złości. Spotkania polegały na działaniach o charakterze profilaktycznym, mających na celu zapobieganie stosowaniu przemocy wobec swoich bliskich. Wskazywano na konieczność zmiany w myśleniu i postępowaniu w relacjach z członkami rodziny. Każdy z uczestników miał za zadanie ułożenie własnego planu bezpieczeństwa polegającego na zachowaniach bez użycia przemocy, wyeliminowaniu zachowań agresywnych i zastąpieniu alternatywnymi niekrzywdzącymi zachowaniami dającymi członkom rodziny poczucie bezpieczeństwa.

Wsparcie specjalistyczne rodzin i osób ze względu na niespójność celów, potrzeb, zachowań i dążeń. Ochrona więzi.

Zrealizowano 70 h spotkań w okresie od sierpnia do grudnia. W programie wzięło udział 27 osób. Spotkania miały na celu odbudowę i wzmocnienie więzi między dzieckiem a rodzicem, poprawę relacji małżeńskich w sytuacji kryzysu w związku, wypracowanie wspólnego stylu wychowawczego przez oboje rodziców niemieszkających razem, uświadomienie szkodliwości konfliktu rodziców na rozwój emocjonalny dziecka w sytuacji rozstania lub rozwodu, pracę z rodzicami nad zmianą ich sposobu myślenia i zmianą ich zachowania w celu wypracowania poprawnych i wspierających relacji z dzieckiem. Wsparcie realizowane było dla mieszkańców Torunia przez 3 psychologów. Program miał na celu rozwijanie zdolności wychowawczych i sprawowanie kontroli przez rodziców, udoskonalanie umiejętności interpersonalnych i indywidualnych wśród dzieci, nastolatków oraz wzmocnienie więzi w rodzinie.

Wsparcie dla osób w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Zajęcia prowadzone były przez 2 prawników realizujących po 25 godzin. Jedna z osób świadczyła pomoc w wymiarze 11 spotkań po 1 godz., 8 spotkań po 1,5 godz. i 1 spotkanie dwugodzinne. Drugi prawnik świadczył pomoc w wymiarze 9 spotkań po 0,5 godz., 7 spotkań po 1 godz. oraz 9 spotkań po 1,5 godz. Wsparcie i pomoc prawną otrzymywały osoby mające problemy w rozwiązywaniu swoich spraw rodzinnych i osobistych.

Wsparcie dla osób doświadczających przemocy domowej, w tym w rodzinie dotkniętej problemem alkoholowym oraz pedagogów i wychowawców.

Zadanie realizowało 5 specjalistów w zależności od potrzeb. Wsparcie świadczyli prawnicy, psycholog, osoba posiadająca certyfikat Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach I stopnia, osoba posiadająca certyfikat szkoły dla rodziców i dwóch radców prawnych. W trakcie 4 odrębnie tematycznych spotkań udział wzięło 65 osób.

Warsztaty dla nauczycieli i wychowawców w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną doświadczających przemocy w rodzinie dotkniętej uzależnieniami.

Ze względu na specyfikę potrzeb nauczycieli i wychowawców w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną doświadczającymi przemocy oraz dotkniętymi uzależnieniami, spotkania odbywały się w szkołach, które zgłosiły taką potrzebę wsparcia. Na te spotkania specjaliści Ośrodka Interwencji Kryzysowej przeznaczali 12 godzin.

Działania certyfikowanego psychoterapeuty uzależnień, terapeuty i psychoterapeuty.

Terapeuta z certyfikatem do prowadzenia terapii uzależnień udzielał wsparcia osobom zgłaszającym się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, a także osobom, które w realizowanej procedurze „Niebieskie Karty”, wskazane były jako osoby będące pod wpływem alkoholu w trakcie interwencji Policji. W okresie od 10 października do 20 grudnia odbyło się 41 godzin spotkań. Na psychoterapię zaplanowano jeden stały dzień. Każdy wyznaczony dzień przewidywał czterogodzinne spotkanie. W ciągu ustalonych i zaplanowanych 10 dni odbyło się 5 dni spotkań indywidualnych i 5 dni spotkań grupowych. Psychoterapia indywidualna obejmowała wskazania możliwości zmian zachowań osób uzależnionych, profilaktykę zachowań agresywnych, nabywania i zwiększenia umiejętności interpersonalnych, zwiększanie kompetencji społecznych, wskazania możliwości zmian w życiu osobistym i rodzinnym. Psychoterapia grupowa podejmowała tematy nabywania umiejętności kompetencji zachowań społecznych, istoty głodu alkoholowego, radzenia sobie ze stresem, mechanizmów obronnych, mechanizmu iluzji i zaprzeczenia, zapobiegania nawrotom. Psychoterapia obejmowała rodziny, podniesiony był również problem współuzależnienia osób najbliższych.

Terapeuta prowadził wsparcie specjalistyczne w wymiarze 35 godzin dla osób uwikłanych w przemoc domową, kryzysy bezdomności. Spotkania odbywały się w dni powszednie oraz w niedziele i soboty zgodnie z ustaleniami z osobami dzwoniącymi do Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPR i zgłaszającymi potrzebę wsparcia.

Psychoterapeuta zrealizował 35 godzin wsparcia. Wykonywane wsparcie zaplanowano na poniedziałki w godzinach od 9:00 do 13:00. W ustalonym rytmie godzin i dni wsparcie otrzymało 5 osób.

Wsparcie specjalistyczne matek z dziećmi, kobiet w ciąży i osób uwikłanych w problemy uzależnień i przemocy domowej odbywało się poprzez realizację następujących zadań:

Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach.

W terminie od 17 września do 10 grudnia przeprowadzono zajęcia w nurcie TSR. Podczas spotkań skupiono się na zrozumieniu problemu oraz poszukiwaniu rozwiązań, które mogą pomóc w zmianie sytuacji. Rozmowy z osobami uczestniczącymi w programie dotyczyły dostrzegania przez nich mocnych stron, zasobów i dotychczasowych sukcesów. Rozmowa umożliwiła osobom uczestniczącym odnalezienie konkretnych działań, które mogą prowadzić do rozwiązania trudności, przy zachowaniu pozytywnego nastawienia i koncentracji na możliwościach, a nie na problemach.

Grupa wsparcia dla kobiet - spotkania w oparciu o elementy terapii zajęciowej.

W terminie 26 sierpnia do 20 grudnia przeprowadzono zajęcia dla kobiet. Były to spotkania w oparciu o elementy terapii zajęciowej. Przeprowadzono łącznie 8 spotkań grupowych dla 18 osób.

Profilaktyka kobiet w ciąży, pielęgnacja i karmienie niemowlęcia.

W zajęciach które odbywały się od 27 sierpnia do 9 grudnia uczestniczyły kobiety-matki mieszkanki Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Domu dla Matek lub Ojców z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży. W trakcie 13 spotkań indywidualnych i grupowych matki zostały wyposażone w wiedzę na temat rozwoju dziecka w okresie prenatalnym i po urodzeniu.

Ponadto zostały pouczone o konieczności przestrzegania terminów kontroli u lekarzy, dbania o przestrzeganie terminów zaleconych szczepień i innych zleceń medycznych. Zapoznaly się z najczęściej występującymi chorobami wieku dziecięcego i zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych. Matki zostały poinstruowane o konieczności przestrzegania higieny osobistej dzieci, o konieczności częstego mycia rąk przed posiłkami, o częstej zmianie bielizny osobistej. Zostały uwrażliwione na temat wprowadzania stałego rytmu dnia dostosowanego do wieku dziecka, wprowadzania pełnowartościowych posiłków podawanych o stałych porach dnia, spacerów i przygotowania do snu. Uświadomiono wagę zdrowia fizycznego i psychicznego dziecka i swojego. W trakcie spotkań wyjaśniano kobietom jak ważną rolę w rozwoju emocjonalnym dzieci mają wspólne zabawy, spacery i jakie wynikają z tego obopólne korzyści. Poprzez edukacyjne rozmowy z młodymi matkami wyłonione zostały ich mocne strony i podwyższona pewność siebie w prawidłowym postępowaniu przy opiece nad dzieckiem.

Konflikty w rodzinie zagrożenia i szanse ich rozwiązywania.

Udział w spotkaniach ze specjalistami pomógł zapobiec eskalacji konfliktu prowadzącego do rozstania. Rodziny nauczyły się odnajdować swoje mocne strony w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych i nabyły te umiejętności. Udział w spotkaniach ze specjalistami pomógł członkom rodzin uzyskać wspólny cel działania, inicjować zmiany i je realizować. Spotkania w ramach projektu odbywały się od czerwca do grudnia. Prowadzone były odrębnie przez 2 osoby. W 30 spotkaniach udział wzięło 18 osób. W czasie spotkań indywidualnych z każdym uczestnikiem zadania oraz wspólnych spotkań stron pozostających w konflikcie, omawiano sytuację w rodzinie lub związku, ustalano przyczynę konfliktu oraz możliwości ich rozwiązania. W części przypadków spisano porozumienia. W spotkaniach ze specjalistami brały udział osoby chętne, którym zaproponowano taką możliwość i formę wsparcia w związku zagrożeniami jakie w ich rodzinie powstały w wyniku uzależnienia bądź przemocy.

Edukacja rodzin poprzez praktyczną naukę prowadzenia gospodarstwa domowego.

W trakcie zajęć przeprowadzono szereg rozmów na tematy dotyczące gospodarnego prowadzenia budżetu domowego. W ramach treningu uczestnicy sporządzali listy zakupów potrzebnych środków higieny osobistej i produktów spożywczych. Kobiety w trakcie wszystkich zajęć podnosiły swoje kompetencje społeczne. Uczyły się dbania o estetykę swojego wyglądu oraz w pokojach i pomieszczeniach wspólnych. Prowadzono treningi utrzymywania czystości wewnątrz mieszkań, oraz na terenach przyległych do budynku. Dzieci również chętnie uczestniczyły w tych zajęciach i pomagały w drobnych czynnościach porządkowych. Kobiety uczyły się odpowiedzialności za zawieranie umów z operatorami sieci komórkowych, były ostrzegane przed wyludzaniem środków finansowych i danych osobowych. Przeprowadzono pogadankę na temat racjonalnego stosowania środków chemicznych do codziennej higieny. Wyjaśniono w trakcie zajęć o konieczności częstej zmiany bielizny osobistej, pościeli i ręczników. Przypomniano o segregowaniu prania i racjonalnego gospodarowania wodą i energią elektryczną. Udzielono pomocy w zorganizowaniu kąpieliska dla dziecka, wygospodarowanie osobnej szafki na ubranka i kosmetyki dziecięce. W ramach zajęć programu przygotowano młodą mamę do jej nowej życiowej roli. Zapewniono jej poczucie bezpieczeństwa i przygotowano ją do brania odpowiedzialności za dziecko. Przeprowadzono 10 dwugodzinnych spotkań.

Aktywizacja zawodowa rodziców.

W terminie od 26 sierpnia do 20 grudnia przeprowadzono zajęcia aktywizujące w poszukiwaniu pracy i nabywaniu umiejętności wyszukiwania pracy. Przeprowadzono łącznie 3 spotkania grupowe dla 10 osób oraz 1 spotkanie indywidualne dla 1 osoby.

„Szkoła rodzica”.

Odbyły się dwie edycje, każda po 30 godzin. Uczestnicy zdobyli umiejętności wychowawcze, przećwiczyli je w obecności trenerów i zaczęli wprowadzać nabyte umiejętności w swoich działaniach w życiu codziennym w rodzinie. Otrzymali podręczniki, aby móc pogłębiać i usprawniać zdobyte umiejętności i nabytą wiedzę. W obu edycjach wydano 20 certyfikatów o ukończeniu programu.

Zajęcia animacyjne dla dzieci, których rodzice uczestniczyli w szkole rodzica.

W trakcie zajęć „Szkoły rodzica”, dzieciom zorganizowano zajęcia animacyjne pod opieką specjalistów. Zajęcia trwały 3 godziny, zgodnie z harmonogramem zajęć rodziców. Na każdym zajęciu było od pięcioro do ośmioro dzieci. W trakcie zajęć dzieci uczyły się wspólnego spędzania czasu, rozwijały umiejętności w grach zespołowych, sprawnościowych oraz uczyły się rozwijania swojej kreatywności. Przeprowadzono rozmowy na temat aktywnego spędzania czasu wolnego bez korzystania z telefonu. W miarę możliwości pogodowych część czasu spędzały wraz z animatorem na powietrzu. Dzieci chętnie grały w gry zręcznościowe i planszowe. Wspólnie z animatorem wybierały formy zabawy i ustalały plany - tematy kolejnych zajęć. Dziewczynki wyraziły chęć nauki szydełkowania. Wykonały proste ozdoby do czapek. Chłopcy bardzo chętnie grali w gry planszowe. Było czytanie bajek, malowanie farbami, kredkami oraz wykonywanie figurek z plasteliny. Na zajęciach był wspólny poczęstunek ustalony z rodzicami. Dzieci pochodzące z różnych rodzin w trakcie spotkań bardzo się zaprzyjaźniły i wymieniły się adresami i numerami telefonów. Rodzice potwierdzali, że dzieci umawiają się na spotkania poza zajęciami. Dzięki tym zajęciom rodzice mogli wziąć udział w spotkaniach mając pewność, że dziećmi opiekowali się animatorzy.

Zajęcia integracyjne.

W ramach wspólnego spędzania czasu zorganizowano wyjazd autokarowy do Sanktuarium w Licheniu. W wyjeździe uczestniczyły osoby przebywające w Domu dla Matek lub Ojców z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży, Ośrodku Interwencji Kryzysowej, mieszkaniu treningowym dla matek oraz dwóch mieszkaniach wspomaganych dla seniorów. Ponadto zajęcia i spotkania, prowadzone przez 2 osoby, odbywały się od sierpnia do grudnia. Uczestnicy zwiedzali ciekawe miejsca w Toruniu w tym: Muzeum Czekolady z zajęciami warsztatowymi, było wejście na wieże Katedry św. Janów i zapoznanie się z historią katedry oraz dzwonu TUBA DEI, zwiedzanie Starówki z przewodnikiem. Zorganizowano zajęcia z prac rękodzielniczych - przygotowywanie okolicznościowych ozdób na choinkę. Spotkania sprzyjały wzmocnieniu więzi rodzinnych i budowaniu przyjaznych relacji między uczestnikami. W zajęciach udział wzięły 64 osoby.

Profilaktyka i promocja zdrowia.

Zajęcia dały możliwość skorzystania z wiedzy i umiejętności obejmujących tematykę zdrowia i profilaktyki. W trakcie zajęć uczestnicy mogli zapoznać się z najczęściej

występującymi chorobami, schorzeniami i towarzyszącymi im objawami. Nabyli wiedzę i umiejętności w prawidłowym pełnieniu opieki nad dzieckiem i podstawowych czynności higienicznych. Uzasadnieniem działania było uświadomienie uczestnikowi wagi zdrowia fizycznego i psychicznego, a także przybliżenie informacji co do badań profilaktycznych, możliwości leczenia, praw pacjenta, ubezpieczenia zdrowotnego. Przeprowadzono 4 spotkania grupowe dla 9 osób oraz 7 spotkań indywidualnych dla 7 osób. Udział wzięło łącznie 16 osób.

Wypoczynek letni dla dzieci z toruńskich rodzin zagrożonych problemem alkoholowym i problemem przemocy domowej.

Kwalifikacje dzieci nastąpiły na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W przypadku każdego dziecka uczestniczącego w programie przeprowadzono wywiad środowiskowy, wydano decyzję administracyjną. Udział uczestnika był bezpłatny. Z wypoczynku letniego skorzystało ogółem 50 dzieci w wieku 7-15 lat, które wypoczywały w miejscowości Rzucewo w Ośrodku Kolonijnym Rzucewo, nad morzem, w terminie od 21.08.2024 r. do 30.08.2024 r. Na wypoczynek letni skierowane zostały dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, które oprócz prawidłowego odżywiania, wymagały również efektywnego wypoczynku połączonego z realizacją programu profilaktycznego. Program wypoczynku obejmował szeroką gamę zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych. Odbyły się wycieczki autokarowe do pobliskich atrakcji turystycznych i piesze krajobrazowe.

2. REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY DOMOWEJ.

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” wyniosła 307. W celu realizacji działań w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy, odbyło się 650 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych.

Zgodnie z zapisami ustawy, Zespół interdyscyplinarny przyjmował „Zgłoszenia przemocy domowej”. Liczba zgłoszeń przemocy domowej wyniosła 18, na okoliczność których były powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe. Liczba zarejestrowanych pism wychodzących, dotyczących prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” wyniosła 2813 (pisma do różnych instytucji, Sądów, Prokuratury, Komisariatów Policji, ZGM, Szkół, innych Zespołów Interdyscyplinarnych, Żandarmerii Wojskowej).

Liczba zarejestrowanych pism przychodzących dotyczących procedury „Niebieskie Karty” wyniosła 5319. W 2024 r. odbyło się 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego w Toruniu.

Tabela 31: Niebieska Karta w latach 2019-2024

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba wdrożonych procedur „Niebieskie Karty”	302	265	238	341	318	307
Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	624	530	476	682	636	650
Liczba zgłoszeń przemocy domowej						18

W roku 2024 r. zarejestrowano 307 rodzin, w których wdrożono procedurę „Niebieskie Karty” oraz 18 zgłoszeń podejrzenia stosowania przemocy domowej, w wyniku których po podjęciu działań grupy diagnostyczno-pomocowej wszczęto cztery procedury „Niebieskie Karty”.

VII. DZIAŁANIA OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Wsparcie psychologiczne.

Psychologowie OIK pomogli 492 osobom, w tym 164 rodzinom wymagającym interwencyjnego poradnictwa, wsparcia psychologicznego i konsultacji. Pomoc miała charakter poradnictwa dla młodzieży i dorosłych, poradnictwa dla par oraz poradnictwa wychowawczego. Klienci uzyskali wsparcie w radzeniu sobie ze stresem posttraumatycznym oraz radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych. Ofiary przemocy domowej uzyskały pomoc w radzeniu sobie z uwikłaniem w przemoc, nabyły umiejętność rozpoznawania mechanizmów przemocy i sposobów jej przerywania, komunikacji bez przemocy, zachowań asertywnych. Psychologowie wspomagali klientów również w obszarze rozwijania umiejętności interpersonalnych i wychowawczych – prawidłowej komunikacji rodzic-dziecko, zachęcania dziecka do współpracy, wyznaczania granic. Ponadto w gabinetach Ośrodka Interwencji Kryzysowej odbyło się 48 konsultacji z poradnictwa psychologicznego w języku ukraińskim.

Pomoc terapeutyczna.

Psychoterapeuta i terapeuta przeprowadzili łącznie 70 godzin sesji terapeutycznych. Spotkania odbywały się na terenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Wsparcie w formie uczestnictwa w psychoterapii uzależnień.

Mieszkańcy Torunia korzystali z długoterminowej terapii przeznaczonej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz środków psychoaktywnych, niejednokrotnie będących sprawcami przemocy domowej, co wykazywały badania alkometrem, wykonywane w czasie interwencji policji. Na terapię prowadzoną przez certyfikowanego psychoterapeutę uzależnień przeznaczono 42 godziny.

Pomoc prawna.

Konsultant-prawnik Ośrodka Interwencji Kryzysowej wspierał klientów w sprawach sądowych, pomagał w pisaniu pozwów, wniosków i innych pism procesowych do sądu, konsultował problemy klientów w różnych instytucjach m.in. w prokuraturze, Policji, sądzie i urzędach. Udzielał porad i konsultacji. Wsparciem objęte były wszystkie osoby korzystające ze schronienia oraz zgłaszający się mieszkańcy Torunia. Dodatkowo każdy budzący wątpliwości prawne przypadek w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”, omawiano z przewodniczącą zespołu interdyscyplinarnego oraz koordynatorami grup diagnostyczno-pomocowych w celu udzielenia pomocy prawnej osobom uwikłanym w przemoc. Na co dzień prawnik podejmował w pełnym zakresie działania interwencyjne, w tym również działania w środowisku. Poradnictwo prawne dotyczyło kwestii spraw małżeńskich, rodzinnych, opiekuńczo-wychowawczych, problemów mieszkaniowych, bezdomności i zabezpieczenia społecznego. Zarejestrowano 130 rodzin oraz 31 rodzin korzystających ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPR i Domu dla Matek

lub Ojców z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży, którym udzielono pomocy prawnej, w trakcie 233 godzinnych i dłużej trwających spotkań w zależności od potrzeb.

Interwencyjne zabezpieczenie dzieci.

W związku z awanturami wszczynanymi przez nietrzeźwych rodziców (zarówno w nocy jak i w ciągu dnia), najczęściej na wezwanie patrolu policji lub anonimowych zgłoszeń, w celu zabezpieczenia dzieci, przeprowadzono 13 interwencyjnych wejść w środowisko. Gmina pokrywała koszty przewozu dzieci do placówek pieczy instytucjonalnej oraz rodzin zastępczych pieczy rodzinnej.

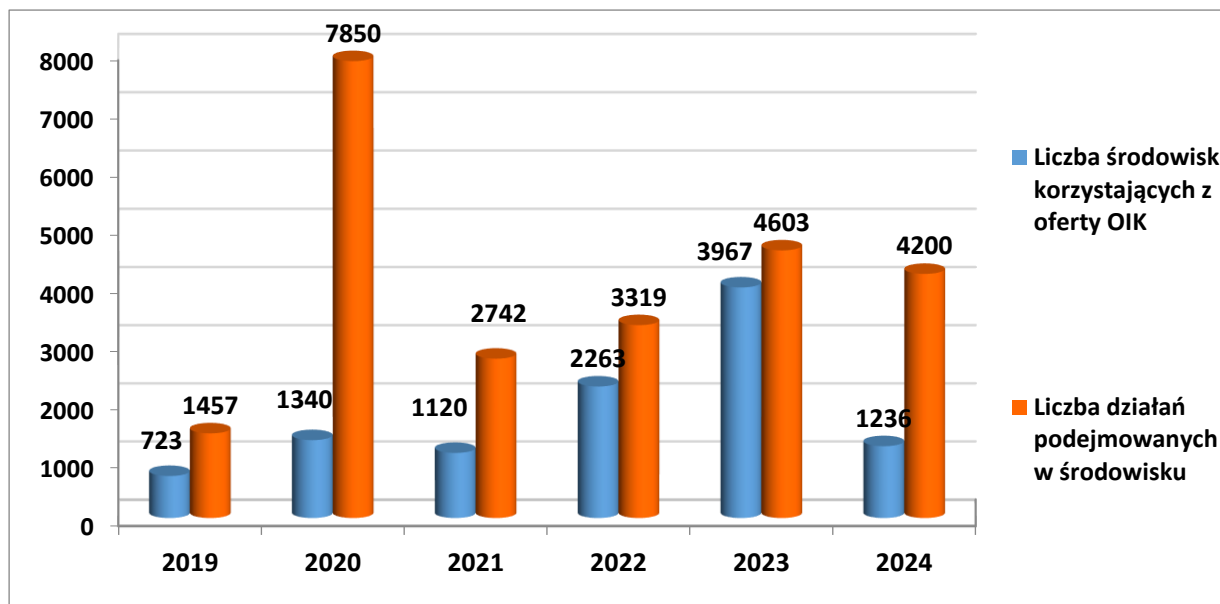
Działania interwencyjne.

Opieką pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej objęto 653 osoby, którym udzielono wsparcia specjalistycznego w formie poradnictwa, 307 środowisk z doświadczeniem przemocy domowej, 118 osób w kryzysie braku „dachu nad głową”. Ponadto pracownicy podejmowali działania na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, mające na celu wsparcie doraźne, które udzielane było również telefonicznie 7 dni w tygodniu. Przeprowadzono około 5000 takich rozmów. W 1236 środowiskach podjęto 4 200 działań, nie licząc środowisk korzystających z pomocy telefonicznie.

Działania interwencyjne obejmowały przede wszystkim kobiety samotne, kobiety i matki z dziećmi opuszczające zakłady karne, kobiety po terapii odwykowej, osoby i rodziny z pożaru, seniorki, które utraciły dotychczasowe miejsce zamieszkania, matki z dziećmi, kobiety w ciąży, ofiary przemocy domowej zarówno kobiety samotne jak i matki z dziećmi.

Wykres 7: Liczba środowisk korzystających z oferty OIK oraz liczba działań podejmowanych w środowisku.

Działania miały charakter rozmów indywidualnych z klientami, konsultacji, wizyt w miejscu zamieszkania, zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej, kontaktów z różnymi instytucjami, pracy specjalistów z indywidualnymi przypadkami i inne w zależności od podejmowanego problemu. Pracownicy przeprowadzali wywiady środowiskowe, na podstawie których przyznawano pomoc finansową i świadczenia niepieniężne, kierowano do domów pomocy społecznej i do Domu dla Matek lub Ojców z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciężcy, występowali z wnioskami do sądów o wydanie stosownych zarządzeń i postanowień w sprawie ustalenia nadzoru kuratora, wglądu w sytuację małoletnich, umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, w sprawie leczenia psychiatrycznego. Ponadto składali wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, występowali do prokuratury z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Wysłano: 62 pisma do sądów, 4 pisma do prokuratury, 3 pisma do GKRPA, 23 pisma do policji, 27 pism do innych instytucji takich jak Żandarmeria Wojskowa, Niebieska Linia, UMT, ZGM, PCPR, Straż Graniczna, UMK, WZiPS, Komornicy. W sprawie realizowanych postanowień sądu o udział psychologa lub specjalisty Ośrodka Interwencji Kryzysowej w spotkaniu rodzica biologicznego z dzieckiem nie mieszkającym wspólnie, wysłano do sądu 30 pism zawierających między innymi sprawozdania z udziału w tych spotkaniach.

Spotkania rodzica biologicznego z dzieckiem mieszkającym w Toruniu realizowane na podstawie postanowień sądów.

Spotkania rodzica biologicznego z dzieckiem mieszkającym w Toruniu realizowano na podstawie postanowień sądów. Sądy rodzinne skierowały 15 rodzin wymagających specjalistycznego wsparcia w realizacji spotkań rodzica z dzieckiem.

Współpraca specjalistów z sądami przyczyniła się do wypracowania Regulaminu wprowadzającego zasady dotyczące kontaktów dziecka z rodzicem/opiekunem niesprawującym pieczy nad dzieckiem i nie mieszkającym z nim. Odbyły się 373 spotkania,

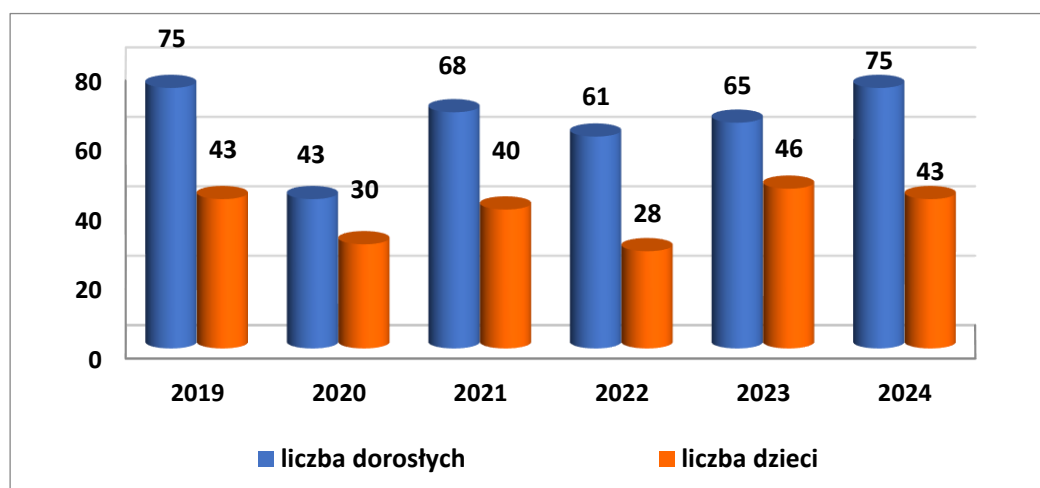

które wymagały 782 godzin, w których dzieci miały kontakt z rodzicami biologicznymi w obecności psychologa lub specjalisty Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Odbywały się również spotkania rodzica z dzieckiem przebywającym w pieczy zastępczej.

Udzielania „schronienie z powodu sytuacji kryzysowej” oraz „krótkiego bezpiecznego schronienia”.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPR dysponuje 8 miejscami bezpiecznego schronienia dla ofiar przemocy domowej oraz 24 miejscami schronienia z powodu sytuacji kryzysowej, przeznaczonymi dla kobiet oraz ofiar klęsk i katastrof. W 2024 r. OIK udzielił schronienia 118 osobom, w tym: 75 kobietom oraz 43 dzieciom. Z powodu przemocy domowej schronienia udzielono 13 samotnym kobietom i 18 matkom z 34 dziećmi. W kryzysie bezdomności udzielono wsparcia w postaci schronienia dla 37 samotnych kobiet oraz 5 matek z 9 dziećmi. W wyniku pożaru schronienie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej uzyskały 2 kobiety.

Wykres 8: Liczba osób korzystających ze schronienia

Działania na rzecz studentów.

W 2024 r. kontynuowano współpracę z Instytutem Psychologii Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych UMK w zakresie pracy ze studentami. Odbywały się również spotkania ze studentami psychologii Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu, studentami Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Praktyki odbywali również studenci z innych polskich uczelni. Spotkania odbywały się na terenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej, na które studenci, przychodzili w grupach wraz z opiekunem roku. Indywidualne praktyki odbywali studenci psychologii, pedagogiki i pracy socjalnej. Nadzorowano 1770 godzin praktyk, które były realizowane przez 18 studentów psychologii zgodnie ze skierowaniami Instytutu Psychologii Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych UMK oraz Uniwersytetu WSB Merito, 80 godzin praktyki studentki V roku psychologii Wyższej Szkoły Nauk Pedagogicznych z siedzibą w Warszawie, 300 godzin praktyk 2 studentek III roku z Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” kierunku psychologia, 770 godzin praktyk 7 studentów pracy socjalnej z UMK, a także 40 godzin pielęgniarstwa z Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu. Trzech pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPR na zaproszenie opiekuna roku, przeprowadziło dwugodzinne spotkanie z grupą 28 studentów w sali wykładowej UMK.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową prowadzony przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPR w Toruniu, realizowany był w okresie od 04.09.2024 r. do 26.10.2024 r., finansowany z dotacji Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. Zajęcia odbywały się na terenie Centrum Dialogu z siedzibą przy Placu Ks. St. Frelichowskiego 1. Kwota dotacji przyznana dla Ośrodka w Toruniu wynosiła 9 000 zł. Program liczył 72 godziny spotkań. Zajęcia odbywały się w formie dwóch sesji indywidualnych oraz spotkań, które miały charakter grupowy. Zajęcia prowadzone były w formie warsztatowo-wykładowej, z przewagą formy warsztatowej przez dyskusję, wypowiedzi uczestników i szereg prac pisemnych. Spotkania odbywały się w oparciu o skrypt „Bez Przemocy”. Do programu zgłosiło się 11 osób skierowanych przez kuratorów sądowych, sądy i osoby indywidualne. Uczestnicy podpisywali kontrakt, co było podstawą uczestniczenia w programie. Zaświadczenia o ukończeniu całego cyklu Programu otrzymało 9 osób.

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży.

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej obsługiwali „Całodobowy Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży” nr 516 500 600 pod hasłem „Nie jestem sam - telefon mam”. Odebrano 88 telefonów. Dzwoniący nie musieli podawać swoich imion ani nazwisk. Zgodnie ze zgłaszanymi problemami uzyskiwali odpowiednie wsparcie.

Pomoc osobom w kryzysie przebywającym w Ośrodku interwencji Kryzysowej.

Mieszkańcy Torunia indywidualnie oraz przedstawiciele instytucji, stowarzyszeń, szkół, przedszkoli, przekazywali dary dla kobiet samotnych i matek z dziećmi, korzystających ze wsparcia w postaci schronienia przez cały rok. Dzięki ofiarności w okresie przedświątecznym przygotowano bogate paczki świąteczne dla wszystkich mieszkańców Ośrodka Interwencji Kryzysowej, mieszkania treningowego i Domu dla Matek lub Ojców z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży oraz dla matek z dziećmi, które w minionym roku wyprowadziły się do mieszkań otrzymanych z zasobów gminy.

PIECZA ZASTĘPCZA

VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, nałożyła na powiat obowiązek zapewnienia dzieciom pozbawionym opieki rodziców tworzenia systemu pieczy zastępczej. Szczegółowe zadania własne powiatu w tym zakresie określa art. 180 ustawy. Wskazuje on m.in. na obowiązek zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który na mocy art. 76 ust. 15 ustawy, przedstawia staroście i radzie miasta coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

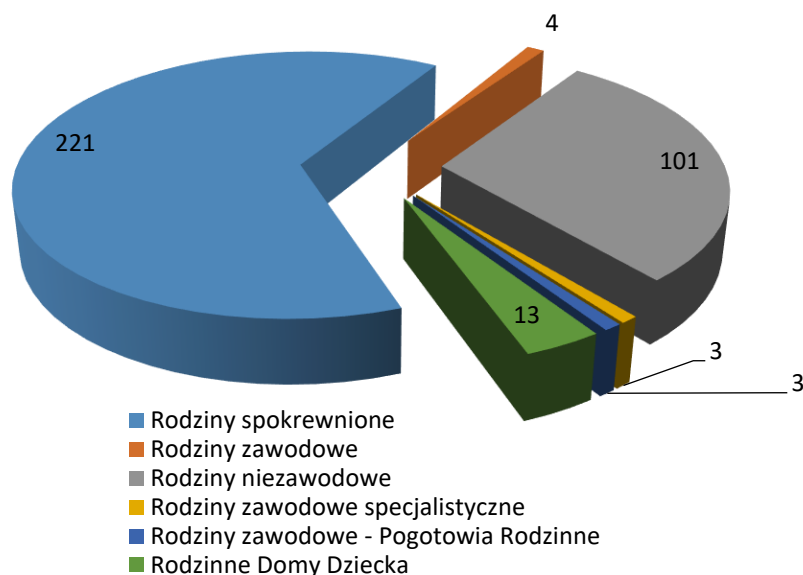
Zgodnie z definicją zawartą w cytowanej ustawie, „System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców”. Przyjęty przez Radę Miasta Torunia Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Torunia na lata 2022-2024, stanowiący załącznik do Uchwały Nr 827/22 z dnia 17 marca 2022 r., wyznacza kierunki działań, których głównym celem jest zapewnienie miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej dla dzieci, które nie mogły pozostać pod opieką rodziców.

W 2024 r. 10 pracowników MOPR realizowało zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, mające na celu zapewnienie warunków sprzyjających funkcjonowaniu istniejących i tworzenie nowych rodzin zastępczych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

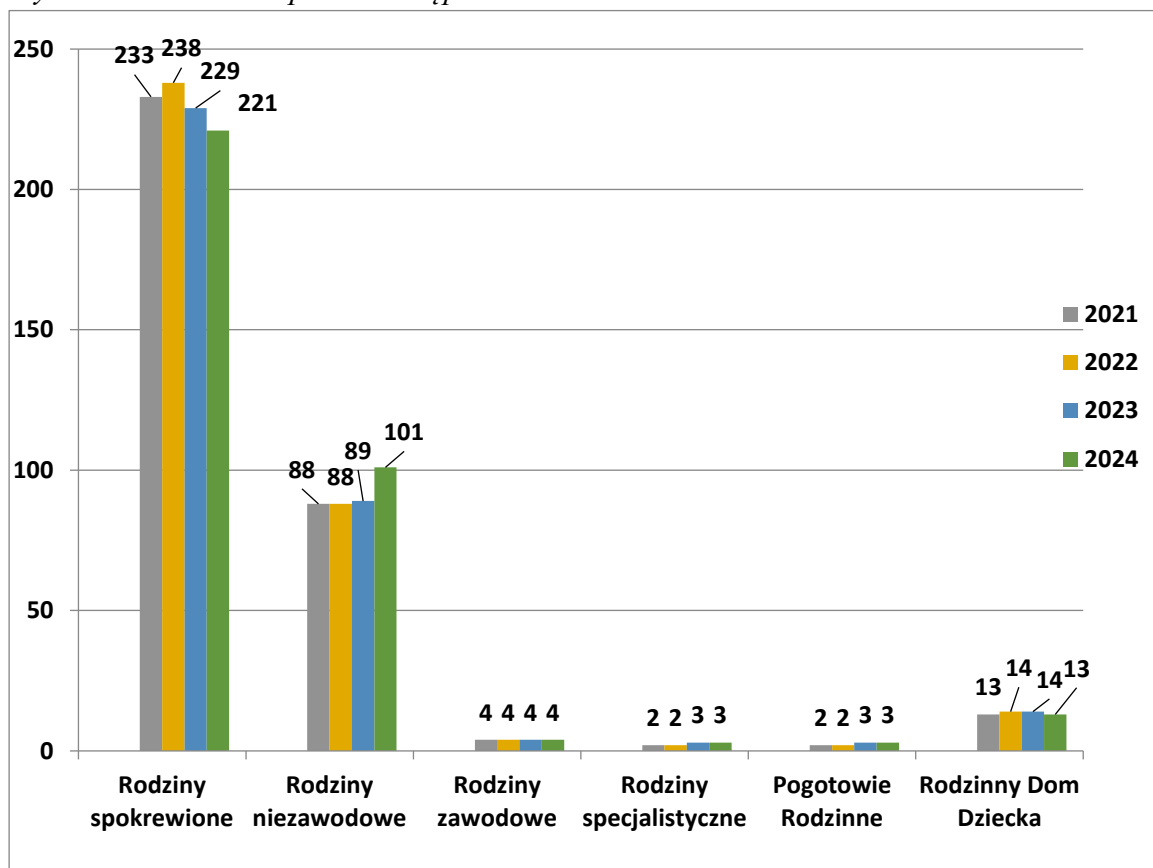
- rodzina zastępcza:
 - spokrewniona,
 - niezawodowa,
 - zawodowa, w tym:
zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

Wykres 9: Rodzinna piecza zastępcza w 2024 r

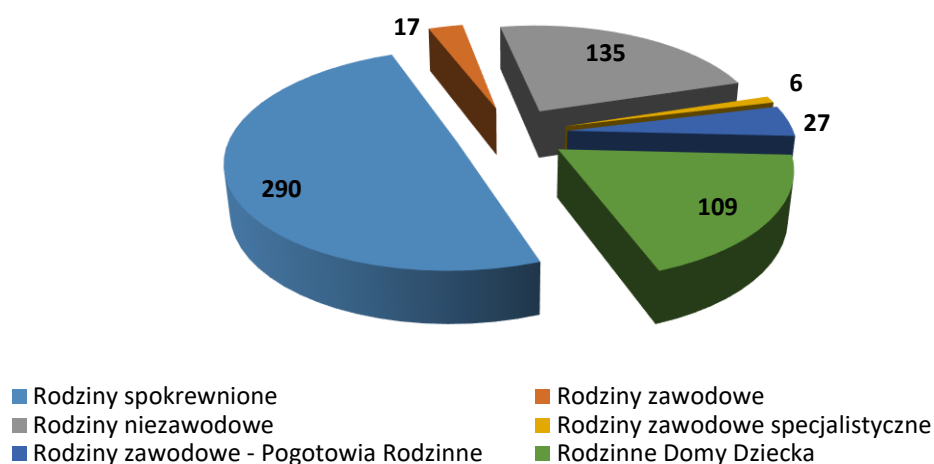

Wykres 10: Rodzinna piecza zastępcza w latach 2021-2024

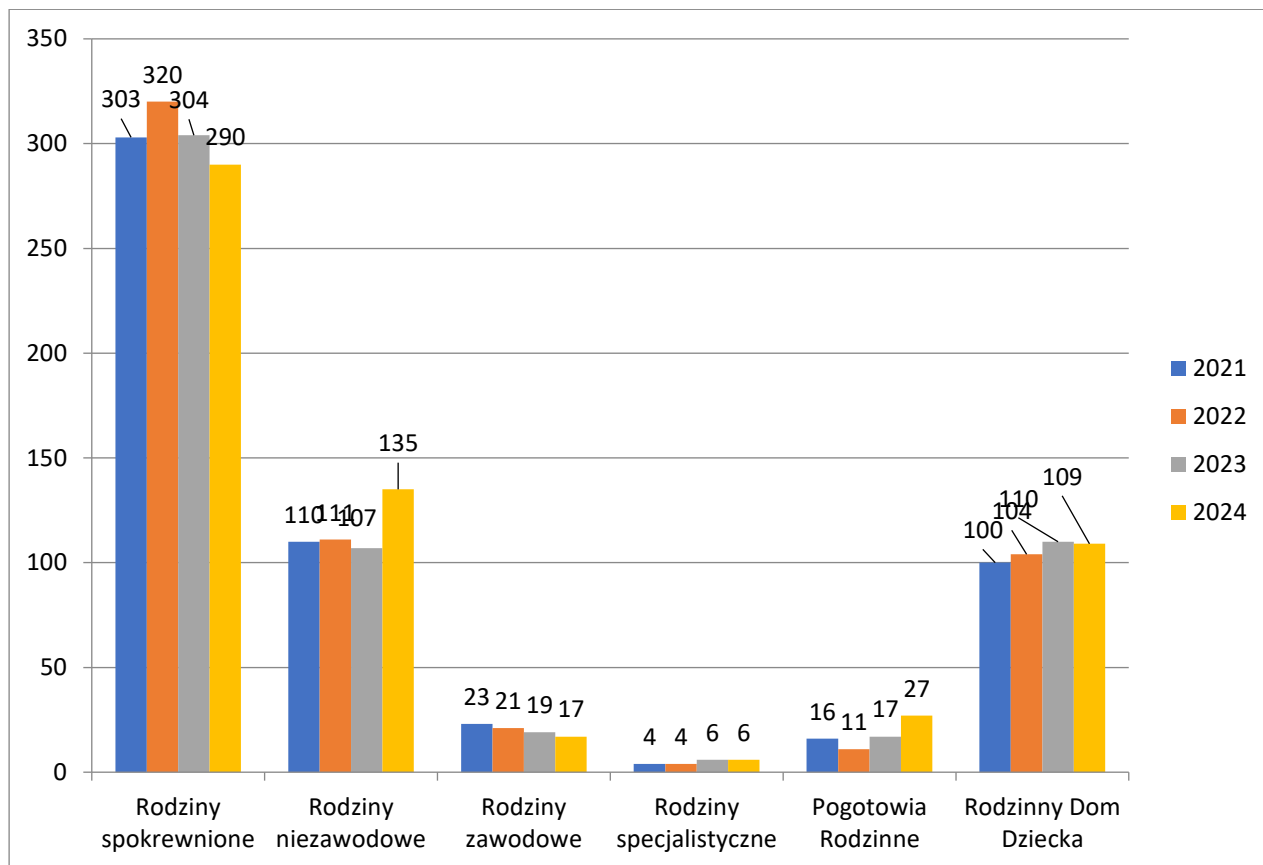

Wykres 11: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.

Wykres 12: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2024 r.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczanych uzależniona jest od postanowienia sądu, które reguluje formę i termin umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, szczególnie w sytuacjach umieszczania w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Natomiast umieszczenie dzieci w rodzinach zawodowych i rodzinnych domach dziecka uzależnione jest od liczby wolnych miejsc i liczby rodzin zawodowych, których nieustannie brakuje.

Wykres 13: Liczba nowych rodzin zastępczych w latach 2021-2024

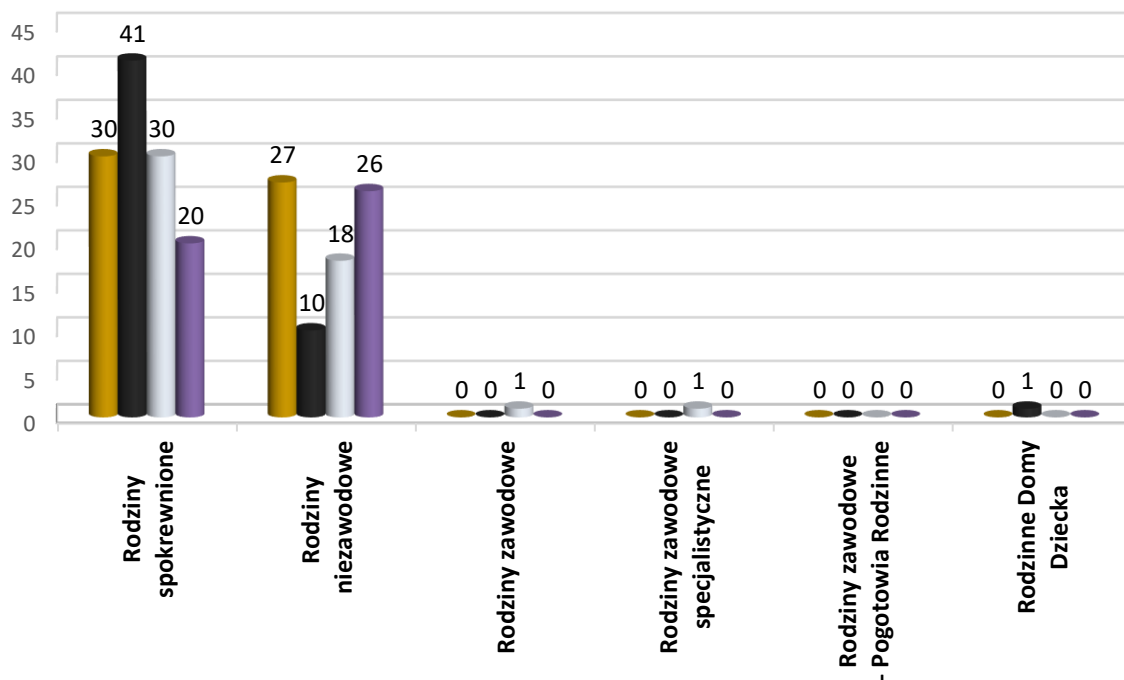

Tabela 32: Świadczenia przysługujące rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w 2024.

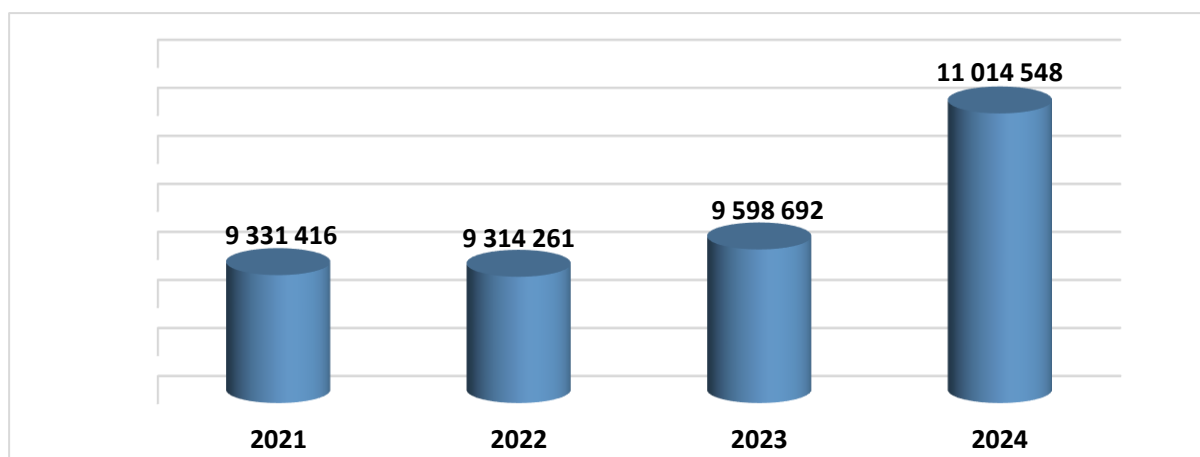
L.p	Forma świadczenia/pomocy	Liczba rodzin	Kwota świadczenia
1.	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	342	7 432 594
2.	Świadczenia jednorazowe w związku z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	90	179 180
3.	Świadczenia z tytułu zdarzenia losowego	38	37 133
4.	Świadczenia na pokrycie kosztów zdarzeń mających wpływ na jakość świadczonej opieki	23	32 000
5.	Świadczenia na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	9	43 600
6.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	20	475 968
7.	Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	241	374 000

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2024

8.	Osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich	22	786 757
9.	Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka	23	1 653 316
Razem:			11 014 548

Wykres 14: Wydatki na pieczę zastępczą w latach 2021-2024

W roku 2024 w zakresie organizacji rodzinnej pieczy zastępczej zrealizowano następujące działania:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Informacje promujące rodzicielstwo zastępcze rozpropagowywane były za pośrednictwem strony www.mopr.torun.pl i Facebooka, mediów (radia, prasy, telewizji), udziału w festynach i imprezach organizowanych na terenie miasta. W 2024 roku zostało ustanowionych 46 rodzin zastępczych niezawodowych, w których umieszczono łącznie 56 dzieci.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, przeprowadzanie badań psychologiczno-pedagogicznych oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów.

W 2024 r. sporządzono 60 opinii psychologicznych i 56 opinii pedagogiczno-socjalnych u kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domu dziecka.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W 2024 roku zorganizowano 1 cykl szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (60 godzin szkolenia dla 25 uczestników). Szkolenia były przeprowadzone przez Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny w Toruniu. Ponadto rodziny skorzystały ze szkoleń, organizowanych przez fundacje (m.in. MAIO, Nasz Dom). Wydano 25 zaświadczeń kwalifikacyjnych. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 60 badań psychologicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (przebadano 82 kandydatów) oraz 27 badań psychologicznych rodzin już istniejących (przebadano 40 osób sprawujących pieczę zastępczą).

4. Zapewnienie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

W roku sprawozdawczym nie były organizowane szkolenia do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, z uwagi na brak kandydatów.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka korzystały ze szkoleń, organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej oraz przez fundacje i stowarzyszenia (m.in. „MAIO”, Akademia Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej, Nasz Dom, Koalicja na Rzecz Pieczy Zastępczej). Podobnie jak w latach poprzednich, miały one różnorodny charakter, dostosowany do przedstawianego tematu; odbywały się w formie wykładów i warsztatów. Tematyka szkoleń obejmowała m.in. psychologiczne aspekty związane z funkcjonowaniem dziecka przebywającego w pieczy, zagadnienia prawne, wiedza i umiejętności niezbędne do pełnienia roli opiekuna zastępczego; tematyka związana z prawidłowościami i potrzebami rozwoju psychospołecznego dziecka w pieczy zastępczej.

6. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej i specjaliści pracy z rodziną, wykonujący zadania koordynatora pracowali w 2024 roku łącznie z 332 rodzinami zastępczymi i 13 rodzinnymi domami dziecka. Rodziny zastępcze miały możliwość korzystania ze wsparcia specjalistycznego w ramach Programu „Rodzina w Centrum Etap I”, realizowanego przez Toruńskie Centrum Usług Społecznych. Rodzinom zastępczym udzielano również pomocy poprzez organizację kontaktów z rodziną biologiczną dziecka, poprzez zapewnienie miejsca, zorganizowanie i koordynowanie 585 kontaktów dzieci z rodzicami.

7. Zapewnienie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka korzystają ze wsparcia korepetytorów i wolontariuszy, organizowanych we własnym zakresie.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi.

Kontynuowano współpracę w obszarze pomocy i wsparcia dla rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinie zastępczej, w szczególności analizy ich bieżącego funkcjonowania oraz gotowości do przejęcia opieki nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wraz z asystentami rodzinnymi

lub pracownikami socjalnymi, tworzyli Plan Pomocy Dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej. Zapraszano asystentów rodziny lub/i pracowników socjalnych, pedagogów, kuratorów do udziału w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej. Prowadzono współpracę z podmiotami leczniczymi i oświatowymi dla jak najlepszego rozpoznawania potrzeb i pomocy dziecku w rodzinie zastępczej.

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPR m. in :

- uczestniczyli w 10 rozprawach sądowych dotyczących sytuacji dzieci,
- skierowali 518 pism do sądów rodzinnych w sprawie dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej,
- przeprowadzili 872 konsultacje ze specjalistami (pedagodzy i wychowawcy szkolni, psychologowie, lekarze, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy sądowi),
- współpracowali z organizacjami pożytku publicznego w celu zabezpieczenia dodatkowego wsparcia dla rodzin zastępczych.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zapewnianie badań psychologicznych rodzinom zastępczym oraz szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne rodziców dzieci objętych pieczą.

Rodziny zastępcze, kandydaci oraz dzieci korzystały ze wsparcia między innymi podczas spotkań diagnostycznych, spotkań Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, spotkań konsultacyjnych po sporządzeniu opinii psychologicznej/diagnozy psychofizycznej dziecka, spotkań organizowanych w ramach pracy z rodziną itp.

10. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą.

Poradnictwo prawne skierowane było do osób pełniących funkcję rodzin zastępczych, a także do wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Porady prawne obejmowały w szczególności dokonywanie analizy sytuacji strony w oparciu o dokumenty, przedstawione przez stronę oraz dostępne w aktach organizatora, wskazywanie możliwych rozwiązań problemów prawnych, udzielanie informacji o prawach i obowiązkach, sporządzenie projektów pism procesowych. Powyższe porady udzielane były głównie w zakresie prawa rodzinnego, prawa cywilnego, w tym lokalowego, prawa pracy, postępowania cywilnego (z uwzględnieniem postępowania egzekucyjnego).

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz przygotowanie planów pomocy dziecku.

W 2024 r. zwołano 24 posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka i sporządzono dla sądu rodzinnego 953 opinie o sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych. Opracowanych zostało 228 planów pomocy oraz ich modyfikacji, dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Ponadto dokonano 103 oceny rodzin zastępczych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej funkcji i jakości wykonywanej pracy. Ocenę funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych opierano m.in. na informacjach zbieranych podczas wizyt w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych.

12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej podejmowali działania (m.in. artykuły w lokalnej prasie, audycje w radiu) zmierzające do promocji rodzicielstwa zastępczego, aby mieszkańcy Torunia zapoznali się tematyką rodzicielstwa zastępczego, kryteriami, jakie należy spełnić, chcąc zostać rodzicem zastępczym. Mimo podejmowania działań, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej nieustannie brakuje, a dzieci, którym należy zapewnić miejsce w pieczy zastępczej przybywa. Z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej pracują asystenci rodziny, na rzecz reintegracji rodziny oraz możliwości powrotu dzieci pod ich opiekę.

13. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa mającego na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz zapewnienie dzieciom dostępu do pomocy reedukacyjnej i rehabilitacyjnej, a także zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe oraz prowadzące rodzinne domy dziecka korzystały z ofert szkoleń i warsztatów. Poglębiały swoją wiedzę m. in. w zakresie: organizacji opieki zastępczej nad dzieckiem i możliwości uzyskania wsparcia w wychowaniu dzieci, potrzeb edukacyjnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, opanowania trudnych zachowań dzieci przez rodziców zastępczych – umiejętności rodzicielskich, uzależnień, profilaktyki, przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, zaburzeń więzi, komunikacji z dzieckiem w pieczy zastępczej.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej korzystał ze szkoleń, oferowanych zarówno w formie zdalnej, jak i stacjonarnej. Uczestniczył w 4 szkoleniach i warsztatach.

14. Przedstawianie staroście i radzie corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest przedstawiane corocznie podczas przygotowywania sprawozdania z działalności Ośrodka, które także uwzględnia potrzeby w zakresie pieczy zastępczej.

15. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2024 r. dokonano 56 zgłoszeń dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych do ośrodków adopcyjnych. W rezultacie podejmowanych działań przysposobionych zostało 26 dzieci.

16. Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej.

Pracownicy MOPR współuczestniczyli w tworzeniu i realizacji 32 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, które uwzględniają plany zarówno zawodowe, jak i mieszkaniowe osób przygotowujących się do rozpoczęcia procesu usamodzielnienia.

17. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analiz, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także funkcjonujących rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka.

Przez psychologów Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku przeprowadzane są badania psychologiczne oraz analizy zebranych danych, a także wydawanie są opinie psychologiczne dotyczące kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, opinie psychologiczne dotyczące funkcjonujących rodzin zastępczych (niezawodowych, zawodowych i RDD) oraz diagnozy psychofizyczne dzieci objętych pieczą zastępczą.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 60 badań psychologicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (przebadano 82 kandydatów) oraz 27 badań psychologicznych rodzin już istniejących (przebadano 40 osób sprawujących pieczę zastępczą).

Po przyjęciu dziecka do rodziny zastępczej przeprowadzana winna być diagnoza psychofizyczna, która uwzględnia:

- a) dane ewidencyjne,
- b) podstawowe dane osobowe diagnozowanego dziecka oraz opiekuna obecnego podczas badania psychologicznego,
- c) szczegółowe zestawienie źródeł, na podstawie których została sporządzona diagnoza psychofizyczna dziecka,
- d) określenie zasobów wewnętrznych i zewnętrznych dziecka,
- e) charakterystykę potrzeb i zasobów dziecka w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym, zdrowotnym i edukacyjnym,
- f) opis sytuacji rodzinnej dziecka,
- g) zarys przyczyn kryzysu w rodzinie biologicznej i jego wpływ na rozwój dziecka,
- h) charakterystykę relacji dziecka z najbliższym otoczeniem oraz z osobami dla niego ważnymi,
- i) wskazania dla rodziców zastępczych po dokonaniu diagnozy,
- j) wskazania do pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- k) wskazania dotyczące pracy terapeutycznej,
- l) wskazania dotyczące pracy z rodziną biologiczną dziecka,
- m) wskazania dotyczące przygotowania dziecka do umieszczenia w innej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka,
- n) wskazania dotyczące przygotowania dziecka do przysposobienia,
- o) wskazania dotyczące przygotowania dziecka do usamodzielnienia.

W okresie sprawozdawczym sporządzono 19 diagnoz psychofizycznych dzieci objętych pieczą zastępczą.

18. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka korzystają ze wsparcia organizowanego we własnym zakresie (np. w osobie dziadków czy organizacji wyjazdów dla dzieci i młodzieży, typu obozy czy kolonie). Funkcje rodzin zastępczych pomocowych zwykle pełnią inne zaprzyjaźnione rodziny zastępcze. W 2024r zawarto jedną umowę o pełnienie funkcji rodziny pomocowej, którą pełniła prowadząca rodzinny dom dziecka w stosunku do trojga dzieci.

19. Wprowadzanie danych do rejestru.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 października 2024 roku w sprawie określenia terminu wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie rejestru pieczy zastępczej, od dnia 15 października 2024 roku został nałożony obowiązek wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.), zwanym „Centralnym Rejestrem Pieczy Zastępczej”. Termin na wprowadzenie danych do ww. rejestru, dotyczących funkcjonujących już rodzin zastępczych, dzieci w nich umieszczonych, usamodzielnionych wychowanków oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, wyznaczono na dzień 15 stycznia 2025 roku, co uczyniono. Aktualizacja wszelkich danych w Centralnym Rejestrze Pieczy Zastępczej odbywa się na bieżąco.

Ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 193 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości świadczeń i dodatków wypłacanych rodzinie zastępczej lub średnich miesięcznych wydatków przeznaczanych na utrzymanie dziecka w placówce. Sposób naliczania opłaty został określony w Uchwale Nr 365/12 Rady Miasta Torunia z dnia 19 lipca 2012 r w sprawie określania szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części, łącznie z odsetkami, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia płatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2024 wydano 32 decyzje administracyjne dotyczące ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej. W roku 2025 przewidziane jest wprowadzenie nowej uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części, łącznie z odsetkami, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia płatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, mającej na celu usprawnienie działań związanych z powyższym zagadnieniem.

Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w sytuacji gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłyne rok, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie ma obowiązek dochodzenia na rzecz dziecka świadczeń alimentacyjnych. W roku 2024 do sądów rodzinnych wystosowano 36 pozwów w sprawie zasądzenia świadczeń alimentacyjnych.

Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci z Gminy Miasta Toruń w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

Art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na powiaty obowiązek ponoszenia wydatków z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

W 2024 r. w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów przebywało 97 dzieci z terenu Gminy Miasta Toruń, natomiast w funkcjonujących na terenie Gminy Miasta Toruń rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywało 47 dzieci spoza powiatu. Z kolei w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Torunia nie przebywały dzieci spoza powiatu, natomiast 2 dzieci z terenu Gminy Miasta Toruń przebywało w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej w innych powiatach (świeckim i golubsko-dobrzyńskim).

W 2024 roku zawarto 37 nowych porozumień w sprawie przyjęcia dziecka, warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wydatki na utrzymanie dzieci z terenu Gminy Miasta Toruń w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w roku 2024 wyniosły 1 532 921,64zł, natomiast dochody Gminy Miasta Toruń z tego tytułu wyniosły 1 428 253,00 zł.

2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze zobowiązane są zapewnić dzieciom całodobową opiekę i wychowanie.

Priorytetowym działaniem organizatora pieczy zastępczej jest umieszczanie dzieci, szczególnie tych poniżej 10 roku życia, w rodzinnej pieczy zastępczej, jednakże w sytuacji, gdy brak jest miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, konieczne jest umieszczanie małoletnich w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Instytucjonalną pieczę zastępczą w Toruniu tworzą placówki opiekuńczo-wychowawcze. Wszystkie spełniają standard liczby dzieci - nie więcej niż 14 osób w każdej z nich.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. na terenie GMT funkcjonowały następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- w ramach Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Młody Las” ul. Sienkiewicza 12:
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 ul. Krasieńskiego 74,
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 ul. Sienkiewicza 12/2,
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 ul. Sienkiewicza 12/3,
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 ul. PCK 10,
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 5 ul. Św. Józefa 107,
- Rodzinny Dom Dziecka ul. Rzepakowa 1/3,
- Dom Rodzinny w Toruniu ul. Żytnia 28,

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Insieme-Razem” (placówka niepubliczna).

Tabela 33: Instytucjonalna piecza zastępcza w latach 2021-2024

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
1.	Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym pełniących funkcję:	8	8	8	8
1.1.	socjalizacyjną	5	5	5	5
1.2.	interwencyjną	1	1	1	1
1.3.	rodzinną	2	2	2	2
2.	Miejsca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (przeciętnie), z tego pełniących funkcję:	98	98	98	98
2.1.	socjalizacyjną	68	68	68	68
2.2.	interwencyjną	14	14	14	14
2.3.	rodzinną	16	16	16	16
3.	Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, z tego pełniących funkcję:	106	97	96	95
3.1.	socjalizacyjną	76	71	68	69
3.2.	interwencyjną	17	14	15	15
3.3.	rodzinną	13	12	13	11

W 2024 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Toruniu umieszczonych zostało 28 wychowanków. Spośród nich: 21 pochodziło z rodzin naturalnych, 3 z rodzinnej pieczy zastępczej, a 4 z instytucjonalnej pieczy zastępczej (przeniesienie z placówek typu rodzinnego).

Placówki opiekuńczo-wychowawcze opuściło 10 wychowanków w wieku powyżej 18 roku życia, natomiast w wieku do 18 roku życia placówkę opuściło 20 dzieci.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w ośmiu placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie GMT przebywało 95 wychowanków, w tym:

- 5 dzieci w wieku od 4 do 6 lat,
- 36 wychowanków w wieku od 7 do 13 lat,
- 49 wychowanków w wieku od 14 do 17 lat.

Grupa pełnoletnich wychowanków w wieku od 18 do 24 lat liczyła 5 osób.

3. POMOC ŚWIADCZONA DLA USAMODZIELNIONYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ PLACÓWEK RESOCJALIZACYJNYCH.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, wynikających bezpośrednio z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w odniesieniu do osób opuszczających,

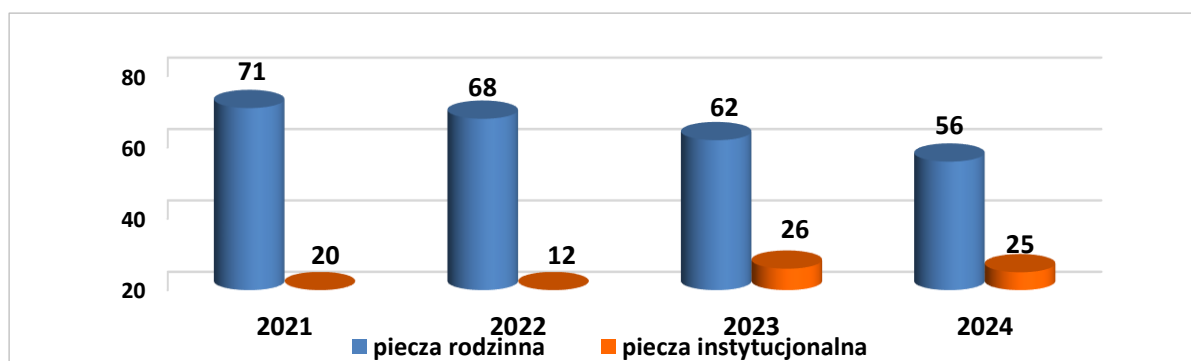

po osiągnięciu pełnoletniości, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą, zwanymi „osobami usamodzielnianymi”, oraz osób pełnoletnich, opuszczających zakład poprawczy i młodzieżowy ośrodek wychowawczy należy:

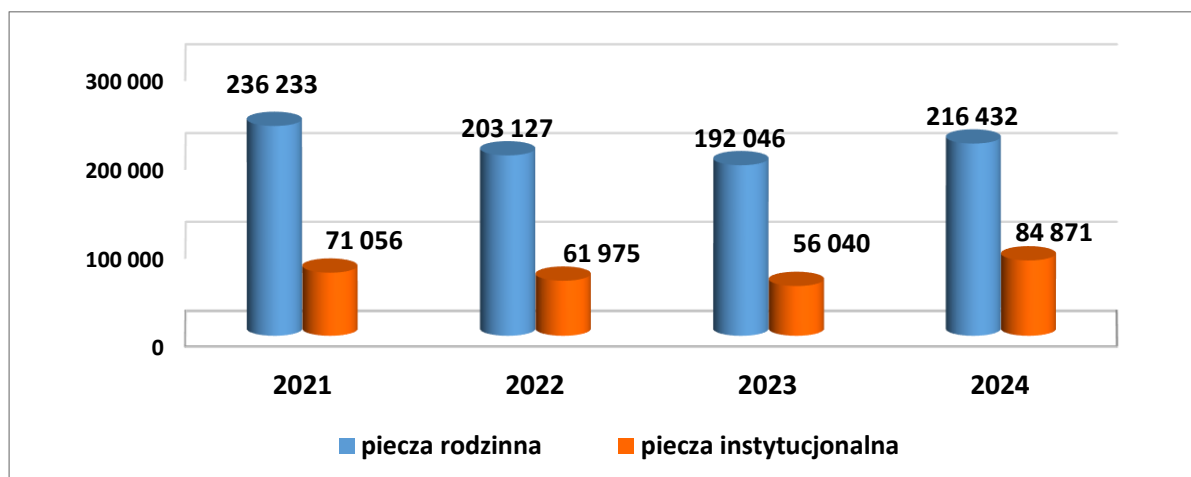
- 1) rozpatrywanie wniosków i przyznawanie pomocy pieniężnej:
 - na kontynuowanie nauki,
 - na usamodzielnienie,
 - na zagospodarowanie;
- 2) przyznawanie pomocy niepieniężnej w formie:
 - pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym (na wniosek, przyznawane decyzją),
 - pomocy w uzyskaniu zatrudnienia,
 - pomocy prawnej i psychologicznej.

W celu podniesienia kompetencji zawodowych i usługowych podejmowane były działania związane z uczestnictwem w szeregu konferencji, warsztatów i szkoleń o tematyce ściśle związanej z procesem usamodzielnienia, form pomocy i warunków jej przyznania, zadań opiekuna usamodzielnienia, zakresem współdziałania osoby usamodzielniającej się z opiekunem usamodzielnienia i pracownikiem socjalnym Ośrodka.

Wykres 15: Usamodzielnienia z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2024

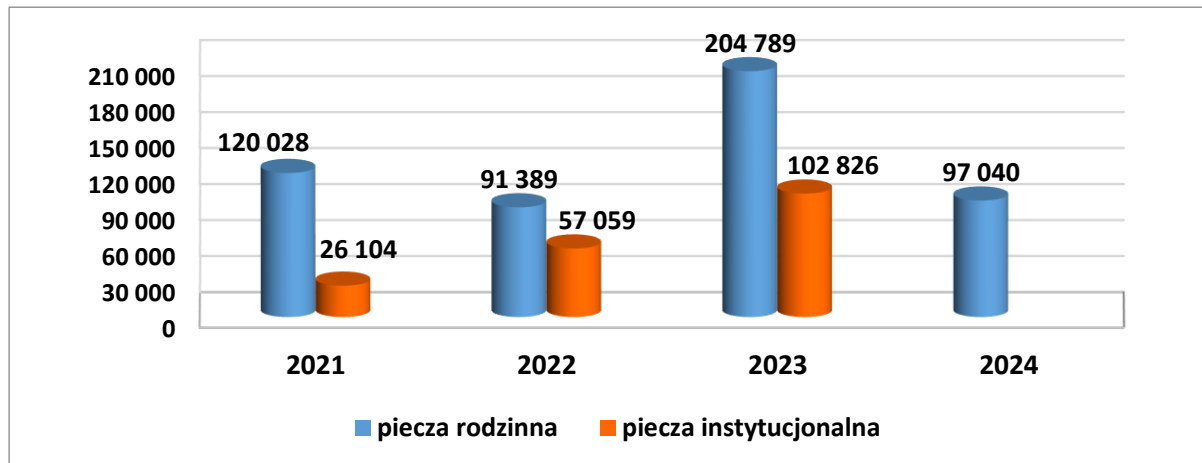

Wykres 16: Wysokość świadczeń na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2021-2024

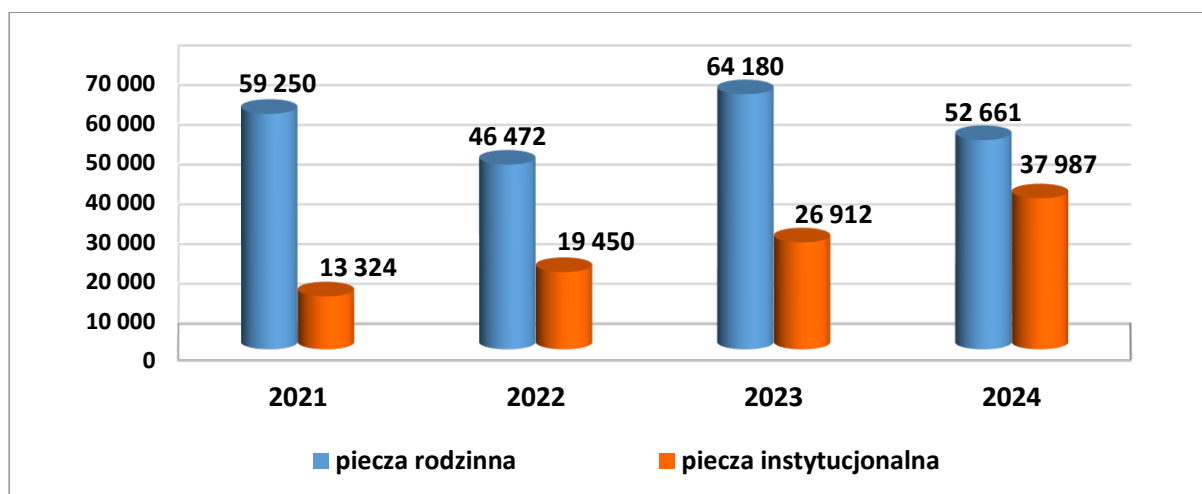

Wykres 17: Wysokość świadczeń na usamodzielnienie dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2021-2024

Wykres 18: Wysokość świadczeń na zagospodarowanie dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2021-2024

4. POTRZEBY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Każdego roku coraz mniej osób chętnych zgłasza się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przy jednoczesnej rezygnacji funkcjonujących już rodzin zastępczych. Osoby, które do tej pory pełniły tę rolę rezygnują z dalszej pracy.

Biorąc pod uwagę fakt niewystarczającej liczny zgłaszających się kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej w dalszym ciągu konieczne jest:

- promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej w celu zwiększenia liczby funkcjonujących niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, przy jednoczesnej redukcji liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- stworzenie warunków do skutecznego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na formę zawodową,

- rozbudowywanie systemu motywacyjnego dla osób rozważających podjęcie działań na rzecz pomocy dziecku,
- upowszechnianie wiedzy wśród mieszkańców na temat rodzicielstwa zastępczego i pieczy zastępczej,
- zwiększenie dostępności lokalnych systemów wsparcia socjalnego, pedagogicznego, psychologicznego i prawnego,
- utrzymanie świadczeń fakultatywnych dla rodzin zastępczych.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

IX. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. DOFINANSOWANIE KOSZTÓW TWORZENIA I DZIAŁANIA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat terapii zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Mieszkańcy Torunia, posiadający orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz wynikające z tego dokumentu wskazania do uczestnictwa w terapii zajęciowej, mogą uczęszczać do 3 funkcjonujących w mieście warsztatów terapii zajęciowej. Są nimi:

- Warsztat Terapii Zajęciowej „ARKADIA” prowadzony przez Fundację Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „ARKADIA” znajduje się w Toruniu przy ul. Marii Skłodowskiej -Curie 80c. Do Warsztatu uczęszczało 55 osób niepełnosprawnych, głównie z niepełnosprawnością intelektualną,
- Warsztat Terapii Zajęciowej „Bratanki” prowadzony przez Fundację im. Brata Alberta w Radwanowicach mieści się w Toruniu przy ul. Rydygiera 23. Warsztat obejmował terapię 46 osób niepełnosprawnych z opóźnieniem rozwoju umysłowego oraz zaburzeniami psychicznymi,
- Warsztat Terapii Zajęciowej PZN prowadzony przez Polski Związek Niewidomych - Zarząd Główny w Warszawie ma swoją siedzibę w Toruniu przy ul. Mickiewicza 61. Uczestnikami Warsztatu były 24 osoby z niepełnosprawnościami głównie z dysfunkcją narządu wzroku, u których występują inne dysfunkcje, w tym m.in. niepełnosprawność intelektualna.

W 2024 r. do ww. Warsztatów uczęszczało łącznie 131 osób.

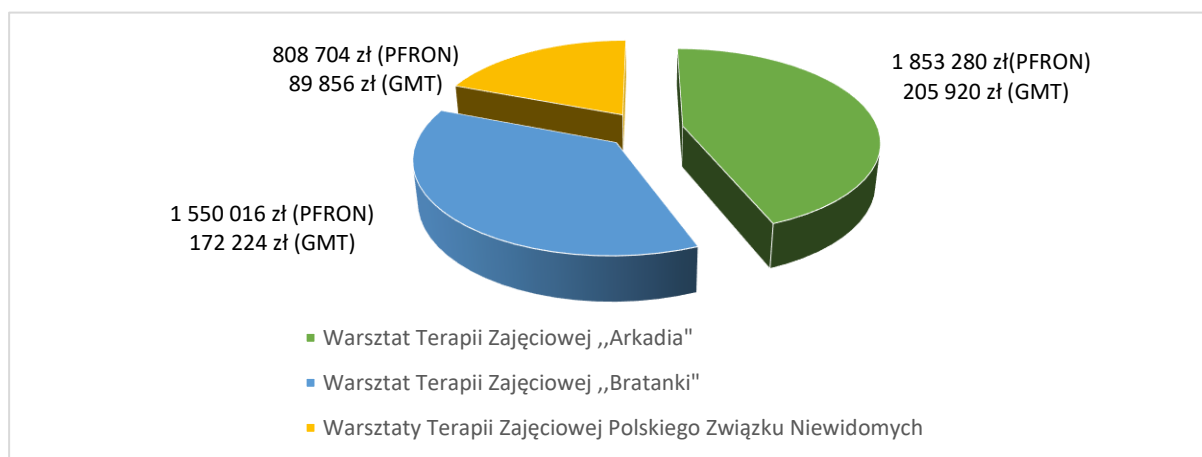

Zgodnie z nowelizacją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym, wysokość kwoty dofinansowania kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej wynosiła 33 696 zł.

Działalność warsztatów terapii zajęciowej w 90% kosztów finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (4 212 000 zł), natomiast pozostałe 10% pochodzi ze środków Gminy Miasta Toruń (468 000 zł).

Szczegółowy podział środków finansowych na działalność toruńskich WTZ przedstawia poniższy wykres.

Wykres 19: Podział środków finansowych PFRON i GMT na działalność 3 warsztatów terapii zajęciowej

2. DOFINANSOWANIE UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH

Turnus oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Wysokość dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego uzależniona jest od przeciętnego wynagrodzenia oraz stopnia niepełnosprawności osoby.

Im wyższy stopień niepełnosprawności, tym wyższe dofinansowanie. Dzieci do 16 r.ż. oraz młodzież ucząca się i niepracująca do 24 r. ż. otrzymują dofinansowanie w najwyższej wysokości. Osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu lub osobie niepełnosprawnej do 16 r.ż. może zostać przyznane dofinansowanie pobytu na turnusie rehabilitacyjnym opiekuna tej osoby.

W roku 2024 o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się 572 osoby z niepełnosprawnościami, a wraz z nimi 225 opiekunów. Pozytywnie rozpatrzono 322 wnioski osób z niepełnosprawnościami, z czego 51 osób zrezygnowało z przyznanego

dofinansowania. Ostatecznie w roku 2024 w turnusach rehabilitacyjnych uczestniczyło 286 osób, w tym 28 dzieci wraz ze 124 opiekunami.

Tabela 34: Analiza wykorzystania środków PFRON oraz rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba złożonych wniosków	539 (w tym 179 opiekunów)	490 (w tym 123 opiekunów)	715 (w tym 194 opiekunów)	944 (w tym 263 opiekunów)	797 (w tym 225 opiekunów)
Liczba zrealizowanych wniosków	200 (w tym 65 opiekunów)	437 (w tym 98 opiekunów)	446 (w tym 135 opiekunów)	427 (w tym 156 opiekunów)	410 (w tym 124 opiekunów)
Kwota wypłaconego dofinansowania	273 858	600 481	687 919	732 071	796 349

3. DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNYCH

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie z niepełnosprawnością wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W roku 2024, spośród wszystkich 205 wniosków złożonych o dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych, zrealizowano 150.

Tabela 35: Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w latach 2020-2024

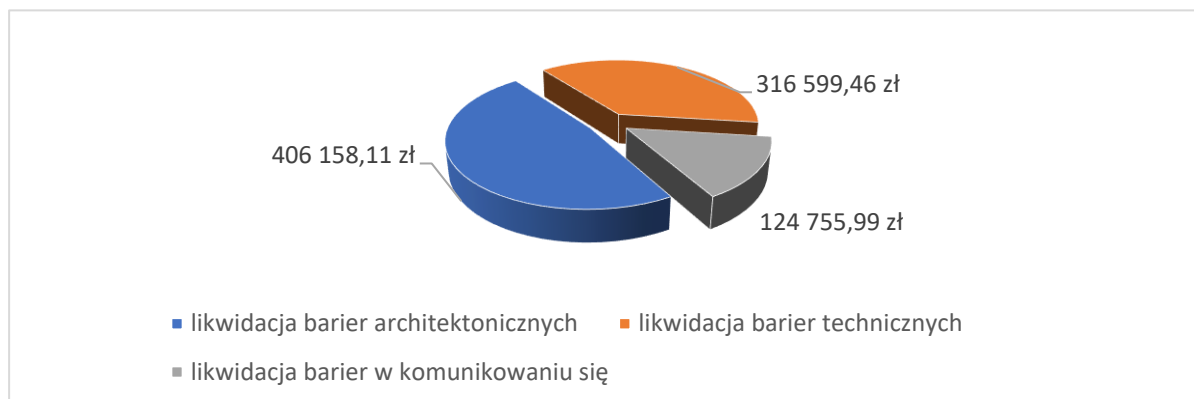
Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba przyjętych wniosków	221	196	164	167	205
Liczba zrealizowanych wniosków	169	167	121	108	150
Kwota wypłaconego dofinansowania	658 547	820 251	694 890	623 135	847 513,56

Pozytywnie rozpatrzono:

- 52 wnioski o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, które głównie dotyczyły przystosowania łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo,
- 49 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier technicznych, w tym głównie dotyczące zakupu łóżek rehabilitacyjnych, podnośników transportowych i schodołazów gąsienicowych,
- 49 wniosków osób, które ubiegały się o likwidację barier w komunikowaniu się m.in. do zakupu sprzętu komputerowego wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem, tabletów z oprogramowaniem służącym do komunikacji alternatywnej, takich jak MÓWIK lub Grid oraz czytników i lup elektronicznych dla osób z dysfunkcją narządu wzroku, słuchu i mowy.

Wykres 20: Wykorzystanie środków finansowych PFRON (847 513,56 zł) na likwidację trzech rodzajów barier funkcjonalnych

4. DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA

W roku 2024 o dofinansowanie usług tłumacza języka migowego złożone zostały 4 wnioski. W ramach powyższego zadania dofinansowania wypłacono trzem osobom na łączną kwotę 7 800 zł.

5. DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE

W ramach tego zadania, w 2024 roku do MOPR wpłynęły 1163 wnioski, z czego 24 dotyczyły dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnościami, a 1125 dofinansowania zaopatrzenia w wyroby medyczne.

W ramach dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego, osoby z niepełnosprawnościami wymagające rehabilitacji w warunkach domowych, najczęściej ubiegały się o dofinansowanie rowerów rehabilitacyjnych, bieżni i sprzętu gimnastycznego do ćwiczeń. Dofinansowanie otrzymały 22 osoby na łączną kwotę 24 255,16 zł. Ponadto zrealizowano 1 złożony wniosek o dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego dla instytucji na kwotę 25 040 zł.

Spośród wszystkich 1125 złożonych w ramach przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych wniosków, jak co roku, najczęściej z nich dotyczyło zakupu aparatów słuchowych oraz wyrobów medycznych typu pieluchomajtki, wkłady anatomiczne, cewniki. Osoby z niepełnosprawnościami ubiegały się również o dofinansowanie wózków inwalidzkich, różnego typu protez i balkoników. Zrealizowano łącznie 961 wniosków, w tym 108 wniosków dzieci, na łączną kwotę 1 785 970,75 zł.

Tabela 36: Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba złożonych wniosków	913	863	895	1096	1166
Liczba zrealizowanych wniosków	871	839	751	735	984
Kwota przyznanego dofinansowania (zł)	1 153 865	1 166 203	1 484 485	1 550 815	1 835 265

6. DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI

W ramach powyższego zadania do tutejszego Ośrodka wpłynęło 7 wniosków organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. W wydarzeniach takich jak np.: wycieczki do wiosek tematycznych m.in. „Ptasiej Wioski”, czy spotkanie opłatkowe uczestniczyło łącznie 238 osób z niepełnosprawnością. Wyplacono dofinansowania na łączną kwotę 85 141,90 zł.

7. REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU PFRON „AKTYWNY SAMORZĄD”

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Na realizację programu „Aktywny Samorząd” MOPR otrzymał w 2024 r. środki finansowe z PFRON w łącznej wysokości 1 199 082 zł, z czego kwota 831 232 zł przeznaczona została na dofinansowanie wniosków złożonych w ramach Modułu I programu, a 367 850 zł na realizację Modułu II.

W całym 2024 roku do MOPR wpłynęły 263 wnioski. W wyniku weryfikacji wniosków, ostatecznie zawarto 215 umów.

W roku 2024 realizowane były następujące moduły, obszary i zadania programu:

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z dysfunkcją narządu ruchu – wpłynęło 8 wniosków, zawarto 4 umowy na kwotę 34 650,00 zł,

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób z dysfunkcją narządu ruchu – złożonych zostało 8 wniosków, zawarto 3 umowy na kwotę 10 810,00 zł,

Zadanie 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób z dysfunkcją narządu słuchu – nie wpłynął żaden wniosek,

Zadanie 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z dysfunkcją narządu słuchu – nie wpłynął żaden wniosek,

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych – zrealizowano 15 z 18 złożonych wniosków na kwotę 147 877,00 zł,

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – dofinansowanie otrzymały 4 z 5 osób z niepełnosprawnościami ubiegających się o wsparcie w łącznej kwocie 8 360,00 zł,

Zadanie 3: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku – wpłynęło 13 wniosków, udzielono 11 dofinansowań na kwotę 93 779,00 zł,

Zadanie 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy – złożonych zostało 15 wniosków, z których 11 zostało pozytywnie rozpatrzonych na kwotę 51 850,00 zł,

Zadanie 5: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach programu – nie wpłynął żaden wniosek,

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – wpłynęło 7 wniosków, pozytywnie rozpatrzono 4 i zawarto umowy na kwotę 76 920,00 zł;

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – wpłynęły 4 wnioski, zrealizowano 3 na łączną kwotę 7 150,00 zł,

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – zrealizowano 5 złożonych wniosków na kwotę 210 189,00 zł,

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny co najmniej na III poziomie jakości – nie wpłynął żaden wniosek,

Zadanie 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – złożono 16 wniosków, pozytywnie rozpatrzono i zawarto 11 umów na kwotę 87 315,00 zł,

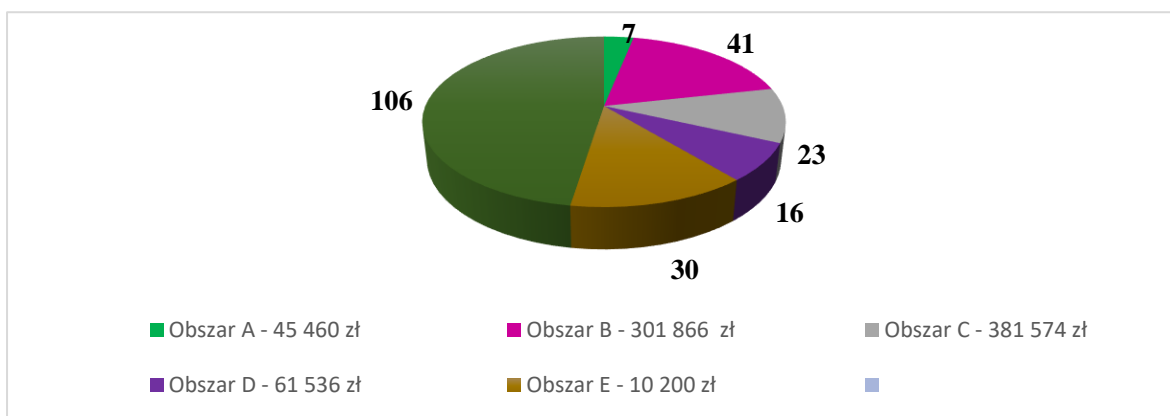

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – wpłynęło 16 wniosków, które pozytywnie rozpatrzono na kwotę 61 536,00 zł.

Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji domowej za pomocą koncentratora tlenu lub respiratora – wpłynęło 30 wniosków, z których pozytywnie rozpatrzono 30 na kwotę 10 200,00 zł.

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – złożonych zostało 117 wniosków, zawarto 106 umów na kwotę 369 232,00 zł.

Wykres 21: Liczba zawartych umów i podział środków finansowych na poszczególne obszary wsparcia w pilotażowym programie "Aktywny Samorząd" – wg. zawartych umów.

8. PROGRAM S-A-M

MOPR realizuje program PFRON *Samodzielność – Aktywność – Mobilność Dostępne Mieszkanie!* oraz *Samodzielność – Aktywność – Mobilność Mieszkanie dla absolwenta!*, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

W roku 2024 trzy osoby z niepełnosprawnością będące absolwentami różnego typu szkół otrzymały comiesięczne dofinansowanie do wynajmu mieszkania na okres poszukiwania pracy i rozpoczęcia zatrudnienia (max. 5 lat) w ramach programu *Samodzielność-Aktywność -Mobilność! Mieszkanie dla Absolwenta*.

Łączna kwota przyznanych w roku 2024 na ten cel dofinansowań wyniosła 245 071,95 zł.

9. REALIZACJA PROGRAMU PFRON „ZAJĘCIA KLUBOWE W WTZ”.

Beneficjentami programu „Zajęcia klubowe w WTZ” są byli uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, którzy opuścili warsztat i weszli na rynek pracy oraz osoby z niepełnosprawnościami oczekujące na rozpoczęcie rehabilitacji w warsztacie.

Na terenie miasta Torunia zajęcia klubowe odbywały się w dwóch placówkach: Warsztacie Terapii Zajęciowej, który prowadzi Fundacja Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „ARKADIA” oraz w Warsztatach Terapii Zajęciowej Polskiego Związku Niewidomych. W roku 2024 wsparciem w ramach Programu objęto 26 osób z niepełnosprawnościami.

W roku 2024 na realizację Zajęć Klubowych MOPR otrzymał 171 600 zł.

X. POZOSTAŁE ZADANIA OŚRODKA

1. ZLECANIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ PODMIOTOM NIEPUBLICZNYM

Zadania publiczne Gminy Miasta Toruń w sferze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej mogą być zlecane do realizacji podmiotom niepublicznym tj. organizacjom pozarządowym i innym podmiotom określonym w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zlecenie zadania odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

Podstawą do zlecenia zadań publicznych jest:

- art. 11 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Program współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi na dany rok,
- zabezpieczenie w budżecie jednostki samorządu terytorialnego środków na realizację planowanych zadań. Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie „ogłoszenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w roku następnym może nastąpić na podstawie projektu uchwały budżetowej przekazanego organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych”.

Otwarty konkurs ofert ogłasza, a także ostateczną decyzję w sprawie jego rozstrzygnięcia/unieważnienia, podejmuje Prezydent Miasta Torunia.

Złożone przez organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego oferty na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, opiniuje specjalnie do tego powołana przez Prezydenta Miasta Torunia komisja konkursowa. W skład komisji wchodzi przedstawiciele działów/jednostek organizacyjnych gminy oraz osoby wskazane przez organizacje pozarządowe, wyłonione w naborze ogłoszonym przez Prezydenta Miasta Torunia. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach, określony został w rozdziale XI Programu współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi w 2025 roku, przyjętego Uchwałą nr 130/24 Rady Miasta Torunia z dnia 21 listopada 2024 r.

W roku 2024 ogłoszono 8 otwartych konkursów ofert, w tym 7 na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i 1 na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Pula konkursowa to kwota 32 656 930 zł (w stosunku do roku 2023 wyższa o 15 719 874 zł), w tym:

- na rok 2024 - 125 137 zł,
- na rok 2025 - 19 316 145 zł, tj. o 3 100 480,20 zł więcej niż w roku 2024 roku,
- na rok 2026 - 6 607 824 zł,
- na rok 2027 - 6 607 824 zł.

Tabela 37: Konkursy ogłoszone w 2024 roku

L.p	Nazwa zadania	Okres realizacji zadania	Data ogłoszenia/ rozstrzygnięcia	Pula konkursowa
1.	Prowadzenie mieszkania wspomaganego dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.	1.04.2024-31.12.2024	8.02.2024/ 20.03.2024	125 137
2.	Prowadzenie i zapewnienie miejsc całodobowych okresowego pobytu w ośrodku wsparcia o zasięgu gminnym dla co najmniej 22 osób.	1.01.2025-31.12.2025	22.11.2024/ 27.12.2024	1 900 000
3.	Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Toruń całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego do 14 miejsc dla dzieci powyżej 10 r. ż.	1.01.2025-31.12.2025	22.11.2024/ 27.12.2024	1 245 000
4.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania z wyłączeniem usług specjalistycznych i specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	1.01.2025-31.12.2025	22.11.2024/ 27.12.2024	7 415 000
5.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla maksymalnie 188 osób z zaburzeniami psychicznymi.	1.01.2025-31.12.2027	19.11.2024/ 27.12.2023	6 607 824 (2026-6 607 824 2027-6 607 824)
6.	Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu	1.01.2025-31.12.2025	19.11.2024/ 27.12.2024	596 835

	zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.			
7.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla minimalnie 26 i maksymalnie 35 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.	1.01.2025-31.12.2025	22.11.2024/ 27.12.2024	1 366 486
8.	Prowadzenie mieszkania wspomagane osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.	1.01.2025-31.12.2025	22.11.2024/ 27.12.2024	185 000
Łącznie:				32 656 930

Na realizację zadań w roku 2025 zawarto łącznie 13 umów na realizację zadań rozpoczynających się od 1 stycznia 2025 r. Formy zlecenia to: powierzenie realizacji zadania wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji oraz wspieranie realizacji zadań wraz z udzieleniem dofinansowania do ich realizacji. Nadzór nad prawidłową realizacją zleconych zadań, w tym kontrola oraz ich rozliczanie, w imieniu Zleceniodawcy-Gminy Miasta Toruń, sprawuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Tabela 38: Zadania publiczne realizowane w 2024 roku na rzecz Gminy Miasta Toruń.

Lp	Nazwa zadania	Podmiot realizujący zadanie	Kwota dotacji przeznaczona na realizację zadania w roku 2024
1.	Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Toruń całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego do 14 miejsc dla dzieci powyżej 10 roku życia.	Dom Zakonny Zgromadzenia Kleryków Regularnych Somasków, ul. Nowotarska 5, Toruń	974 193,87 Powierzenie
2.	Prowadzenie ośrodka wsparcia w formie środowiskowego domu samopomocy dla maksymalnie 188 osób z zaburzeniami psychicznymi.	1) Toruńskie Stowarzyszenie „Współpraca” ul. Niesiołowskiego 20, Toruń; 2) Fundacja im. Brata Alberta Radwanowice, 32 – 064 Rudawa, siedziba ŚDS w Toruniu, ul. Rydygiera 23; 3) Caritas Diecezji Toruńskiej, ul. Sz. Bydgoska 1, Toruń; 4) Katolickie Stowarzyszenie osób Niepełnosprawnych Diecezji Toruńskiej im.	5 727 610,39 Powierzenie

		<p>Wandy Szuman ul. J. Bosko 2, Toruń;</p> <p>5) Fundacja na Rzecz osób Niepełnosprawnych „Arkadia” ul. Młyńska 2-4, Toruń;</p> <p>6) Caritas Diecezji Toruńskiej Centrum Pielęgnacji Diecezji Toruńskiej, ul. Wyszyńskiego 7/9, Toruń</p>	
3.	Prowadzenie i zapewnienie miejsc całodobowych okresowego pobytu w ośrodku wsparcia o zasięgu gminnym dla co najmniej 22 osób.	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Miłosierdzia Bożego i św. S. Faustyny Kowalskiej ul. Faustyny 7, Toruń	1 636 800,00 Powierzenie
4.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych i specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	<p>1) Polski Czerwony Krzyż 00-561 Warszawa ul. Mokotowska, Zarząd Rejonowy ul. Jęczmienna 10, Toruń;</p> <p>2) Polski Komitet Pomocy Społecznej ul. Wiejska 18, Warszawa, Zarząd Rejonowy ul. Fałata 35/37, Toruń;</p> <p>3) Fundacja Agencji Służby Społecznej ul. Popiełuszki 8, Warszawa;</p> <p>4) Caritas Diecezji Toruńskiej Centrum Pielęgnacji Caritas DT ul. Wyszyńskiego 7/9</p>	6 048 157,27 Powierzenie
5.	Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Fundacja Agencji Służby Społecznej, ul. Popiełuszki 8, Warszawa	742 462,50 Powierzenie
6.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla minimalnie 27 i maksymalnie 35 osób dorosłych, niepełnosprawnych intelektualnie.	Fundacja im. Brata Alberta Radwanowice, 32-064 Rudawa, siedziba DPS w Toruniu ul. Rydygiera 23	1 098 348,36 Powierzenie
7.	Prowadzenie mieszkania wspomagane dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.	RC fundacja konsultingu i rehabilitacji, ul. Łódzka 52, Toruń	159 997,00 Wsparcie
	Łącznie:		16 387 569,39

W 2024 roku 8 podmiotów niepublicznych prowadziło łącznie 10 placówek udzielających wsparcia najbardziej potrzebującym mieszkańcom Torunia, 4 świadczyły usługi opiekuńcze oraz 1 podmiot realizował specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania klienta.

Na realizację ww. zadań przeznaczona została kwota w wys. 16 387 569,39 zł, tj. o 1 850 304,26 zł więcej niż 2023 roku, w tym:

- środki GMT – 9 788 507,46 zł,
- środki z budżetu państwa - 6 599 061,93 zł.

Tabela 39: Dane liczbowe dot. konkursów ofert ogłoszonych w l. 2022-2024 r.

Rok		2022	2023	2024
Liczba ogłoszonych konkursów		6	8	8
Pula konkursowa przeznaczona na realizację zadań		13 114 902,90	16 937 056,80	32 656 930
Liczba zleconych zadań		6	8	7
w tym:	z zakresu pomocy społecznej	5	7	6
	z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	1	1	1
Liczba złożonych ofert		18	19	15
Liczba podmiotów niepublicznych, którym zlecono realizację zadań		11	10	10
Liczba zawartych umów		14	14	13
w tym:	rocznych	12	13	7
	wieloletnich	2	1	6
Liczba sporządzonych aneksów do umów dotacyjnych		43	27	44*

*dotyczy środków z budżetu państwa

2. SZKOLENIA I DORADZTWO METODYCZNE

Zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, w sposób decydujący wpływają na profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka.

W 2024 roku 181 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu uczestniczyło w 27 różnego rodzaju szkoleniach/kursach/konferencjach, indywidualnie, grupowo, organizowanych w formie stacjonarnej, a także on-line.

Zdecydowana większość szkoleń to szkolenia nieodpłatne realizowane przez instytucje działające w obszarze pomocy społecznej. Tematyka szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy była bardzo różnorodna, ale największą popularnością cieszyły się szkolenia z zakresu pracy z rodziną i dziećmi.

Szkolenia grupowe zrealizowane w 2024 roku:

1. Wypełniając obowiązek wynikający z art. 121 ust. 2c ustawy o pomocy społecznej, zorganizowane zostało szkolenie podnoszące poziom bezpieczeństwa osobistego pracowników socjalnych podczas wykonywania czynności zawodowych. W szkoleniu udział wzięło 95 pracowników Ośrodka, w 2 grupach szkoleniowych. Szkolenie przeprowadził psycholog specjalizujący się w prowadzeniu szkoleń psychologicznych z zakresu komunikacji interpersonalnej, komunikacji kryzysowej, behawioralnej analizy zachowania, zarządzania stresem, podstaw interwencji kryzysowej oraz warsztatów antystresowych. Koszt szkolenia: 4 000 zł.
2. W ramach pozyskanych środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego zorganizowane zostały 2 szkolenia:
 - 1) „Komunikacja i proces motywacji w pracy socjalnej. Techniki i metody usamodzielniania podopiecznych pomocy społecznej”, w którym udział wzięło 22 pracowników socjalnych;
 - 2) „Tworzenie i realizacja planu pracy z rodziną i dzieckiem”, w którym udział wzięło 10 pracowników realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.Koszt szkoleń: 16 000 zł, w tym dofinansowanie z KFS: 12 800 zł.
3. W ramach środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPR zorganizował szkolenie pt. ‘Wybrane zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży - różnicowanie i terapia’, w którym udział wzięło 50 osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym pracownicy socjalni MOPR.

Szkolenia i kursy specjalistyczne

- 2 pracowników socjalnych ukończyło kurs specjalistyczny pn. „Trening umiejętności interpersonalnych”,
- 2 asystentów rodziny ukończyło cykl szkoleniowy „Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej – poziom podstawowy”,
- 5 pracowników socjalnych, w listopadzie 2024 r., rozpoczęło szkolenie w zakresie specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

Wsparcie/doradztwo metodyczne dla podmiotów niepublicznych realizujących zadania gminy i powiatu.

Doradztwo i wsparcie udzielane podmiotom niepublicznym wykonującym zadania zlecone na rzecz Gminy Miasta Toruń realizowane było w sposób ciągły i dostosowany do potrzeb.

Dotyczyło głównie takich zagadnień jak:

- realizacji zawartych umów na zadania publiczne, interpretacji zapisów w umowach,
- aneksowania umów - omawiania, ustalania zmian, instruktarz dot. wprowadzania zmian w GENERATORZE ofert witkac.pl,
- przygotowywania ofert na realizację zadań publicznych, interpretacji zapisów zawartych w ogłoszeniach konkursowych,
- sporządzania sprawozdań z realizacji zadań zleconych,

- przekazywania propozycji szkoleń oraz możliwości udziału w spotkaniach, warsztatach dla organizacji pozarządowych organizowanych przez UMT,
- udział pracownika MOPR w zorganizowanych przez Centrum Aktywności Lokalnej 2.Piętro szkoleniach dla organizacji pozarządowych (temat do omówienia: współpraca finansowa NGO z UMT w zakresie pomocy społecznej i wspierania rodziny),

Corocznie MOPR współpracuje z UMT w pracach nad tworzeniem Programu współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi (spotkania warsztatowe podczas konsultacji społecznych, zbieranie uwag, propozycji).

Tabela 40: Wykaz szkoleń/kursów/konferencji

l.p	Nazwa szkolenia	Liczba pracowników
1.	Nowelizacja Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego mająca wzmocnić ochronę dzieci przed przemocą.	3
2.	Postępowanie egzekucyjne w administracji po nowelizacji- zmiany od 25.03.2024 r.	1
3.	Samookaleczenia w szkole podstawowej i średniej.	1
4.	Hejt w szkole- jak przeciwdziałać przemocy werbalnej.	1
5.	Współczesne problemy młodzieży: depresja, agresja, emocje, stres i uzależnienia.	5
6.	Zdrowie psychiczne dzieci, młodzieży i dorosłych.	1
7.	Mieszkania treningowe i wspomagane.	2
8.	Standardy ochrony małoletnich czyli procedury rozpoznawania i reagowania na krzywdzenie dzieci - kto ma je stosować i po co?	1
9.	Wybrane zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży - różnicowanie i terapia.	7
10.	Osoba z ASD w społeczeństwie: poznać-rozumieć-wspierać.	1
11.	Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej - poziom podstawowy.	2
12.	Aktualne problemy postępowania administracyjnego - KPA dla zaawansowanych z uwzględnieniem najnowszych zmian i wdrożeniem doręczeń elektronicznych w styczniu 2025r.	
13.	Zlecenie zadań pożytku publicznego na 2025 rok – nowe wzory ofert, umów i sprawozdań.	1
14.	Przeciwdziałanie przemocy domowej.	2
15.	„Zdrowie psychiczne w miejscu pracy” IX Kujawsko-Pomorskie Forum Psychiatrii Środowiskowej.	2
16.	Dziecko z FASD w centrum uwagi: język, emocje, relacje.	4
17.	Trening umiejętności interpersonalnych.	2
18.	Metoda RTZ – Racjonalna terapia zachowania.	2
19.	Neuroróżnorodność w domu, w szkole i w społeczeństwie.	5
20.	Bezpieczeństwo pracowników socjalnych podczas wykonywania czynności zawodowych.	95
21.	Komunikacja i proces motywacji w pracy socjalnej. Techniki i metody usamodzielniania podopiecznych pomocy społecznej.	22
22.	Tworzenie i realizacja planu pracy z rodziną i dzieckiem.	10

23.	Kurs Pomocy Socjoterapeutycznej Dzieciom z Rodzin z Problemem Alkoholowym.	1
24.	Prawo pracy w jednostkach budżetowych oraz innych podmiotach.	2
25.	Troistość więzi-pneuma, psyche, soma. Pierwotna rana-pustka, którą chcemy ukoić.	4
26.	Pomoc społeczna w świetle ustawy i innych obowiązujących aktów prawnych.	1
27.	Finanse publiczne w jednostkach organizacyjnych samorządów lokalnych.	3
	Łącznie	181*

*jeden pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach

3. KONTROLA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ, WSPIERANIA RODZINY ORAZ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ZLECONYCH PRZEZ GMINĘ MIASTA TORUŃ

W roku 2024 pracownik Zespołu ds. Kontroli i Nadzoru wraz z wyznaczonym pracownikiem komórki organizacyjnej, w zakresie której realizowane było kontrolowane zadanie, przeprowadzili trzy kontrole podmiotów, realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej zlecone przez Gminę Miasta Toruń.

Dwie kontrole były kontrolami merytorycznymi przeprowadzonymi zgodnie z planem kontroli na 2024r., a jedną kontrolą doraźną merytoryczną, wynikającą z zaistniałej potrzeby.

Kontrola merytoryczna ma na celu ustalenie stanu faktycznego realizowanego zadania zleconego, sprawdzeniu prawidłowości i rzetelności wykonywanego zadania oraz prawidłowości prowadzonej dokumentacji określonej w przepisach prawa i postanowieniach umowy.

Kontrole przeprowadzono w:

1. Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Miłosierdzia Bożego i św. Faustyny Kowalskiej z siedzibą przy ul. Faustyny 7 w Toruniu.

Kontrola dotyczyła zadania pod tytułem: „Prowadzenie i zapewnienie miejsc całodobowych okresowego pobytu w ośrodku wsparcia o zasięgu gminnym dla co najmniej 13 osób”. Była to kontrola merytoryczna, przyjmująca charakter doraźnej dotycząca prawidłowości sprawowania opieki nad beneficjentami ww. zadania w związku z pismem skierowanym do Prezydenta Miasta Torunia i innych urzędów.

2. Fundacji Agencji Służby Społecznej ul. Popiełuszki 8 lok. 42, 01-501 Warszawa, siedziba oddziału w Toruniu, ul. Szosa Chełmińska 26 lok. 402.

Kontrola dotyczyła zadania pod tytułem: Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Była to kontrola planowana, merytoryczna w zakresie prawidłowości realizacji zleconego zadania publicznego Fundacji Agencji Służby Społecznej.

3. Fundacji Agencji Służby Społecznej ul. Popiełuszki 8 lok. 42, 01-501 Warszawa, siedziba oddziału w Toruniu, ul. Szosa Chełmińska 26 lok. 402.

Kontrola dotyczyła zadania pod tytułem: Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Była to kontrola planowana, merytoryczna w zakresie prawidłowości realizacji zleconego zadania publicznego Fundacji Agencji Służby Społecznej.

4. PROMOCJA OŚRODKA

W 2024 roku kontynuowano zamieszczanie informacji dotyczących form wsparcia oferowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie m.in. z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, osobom znajdującym się w sytuacji przemocy, kryzysu itp. na stronie internetowej MOPR Toruń.

W 2024 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu promowali rodzicielstwo zastępcze w przestrzeni publicznej poprzez m.in. media społecznościowe, prasę, radio oraz telewizję. W związku z poszukiwaniem rodziny dla 3 letniego Stasia, materiał o poszukiwaniach rodziców zastępczych w Toruniu wyemitowano w wydarzeniach Polsatu News, a także w Zbliżeniach Telewizji Polskiej.

Systematycznie na stronie Ośrodka w mediach społecznościowych publikowane były materiały skierowane do potencjalnych, nowych rodziców zastępczych.

Informacje o działaniach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu były także przekazywane mieszkańcom za pośrednictwem Telewizji Toruń.

W 2024 roku, podobnie jak w roku poprzednim, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadził profil na popularnym portalu społecznościowym Facebook. Na tym profilu zamieszczano codziennie informacje o działalności Ośrodka, pomocy świadczonej na rzecz mieszkańców Torunia oraz publikowane były zdjęcia różnych miejsc Torunia.

5. POMOC DLA UKRAINY

W 2024 r. obywatele Ukrainy skorzystały z następujących form pomocy:

- zasilek stały - 75 osób,
- zasilek okresowy - 39 osób,
- posiłek w szkole - 36 dzieci,
- stypendia szkolne - 56 uczniów,
- pomoc żywnościowa w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 - Podprogram 2024 - 940 osób,
- wsparcie psychologiczne - 48 osób

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni wspierali obywatele Ukrainy w różnego rodzaju sytuacjach sprawiających im problem np. w przypadku kompletowania dokumentów w celu składania wniosków do sądu o ustanowienie opiekuna tymczasowego dla dzieci przybyłych do Polski bez opiekunów prawnych czy nawiązywanie kontaktów z innymi instytucjami udzielającymi wsparcia. Ponadto obywatele Ukrainy z niepełnosprawnością, posiadający orzeczenia o niepełnosprawności wydane przez Miejskie lub Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub równoważne wydane przez Zakład Ubezpieczeń

społecznych, mogli ubiegać się o dofinansowania ze środków PFRON w ramach programu „Aktywny Samorząd” oraz w ramach zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych tj. dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych; dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów; dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych; dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika.

XI. POTRZEBY W POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Promowanie i wzmacnianie wizerunku pracownika socjalnego.

Pomimo dużej odpowiedzialności, która spoczywa na pracownikach socjalnych, ich praca nie spotyka się z uznaniem i szacunkiem społecznym. Konieczne są zatem działania wspierające MOPR w Toruniu w zakresie promocji zawodu pracownika socjalnego oraz systematycznego wzrostu ich wynagrodzeń.

2. Intensyfikacja działań na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym często dotknięte są barierami społeczno-kulturalnymi (stereotypowym postrzeganiem tych osób), barierami psychicznymi (zaburzona samoocena, wycofanie się, nieśmiałość, trudności radzenia sobie ze stresem, zaburzenia komunikacji i kontaktu, zaburzenie relacji osobowych), charakteryzują się brakiem umiejętności organizacji czasu wolnego, borykają się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, a dzieci z takich rodzin narażone są na czynniki deprawujące i zaburzające proces prawidłowego wychowania.

Powyższe rodzi potrzebę:

- rozwoju działań interdyscyplinarnych na rzecz pomocy rodzinie,
- wzmacniania środowiskowego systemu wsparcia dziecka i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- edukacji rodziców w zakresie praw i obowiązków wobec dzieci,
- aktywizacji członków rodzin i otoczenia poprzez realizację projektów socjalnych, warsztatów i szkoleń podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi ukierunkowanej na rzecz pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym w środowisku lokalnym,
- polepszenia dostępu do specjalistycznego poradnictwa, mediacji rodzinnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb rodzin.

3. Rozwój systemu wsparcia dla osób starszych i z niepełnosprawnością, w szczególności wsparcia środowiskowego.

Proces starzenia się społeczeństwa wpływa bezpośrednio na systematyczny wzrost liczby osób starszych oraz z niepełnosprawnościami, które wymagają pomocy i różnych form wsparcia. Zidentyfikowane potrzeby w tym zakresie to:

- podnoszenie jakości i dostępności usług opiekuńczych,
- poszerzenie oferty pomocy dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, których stan

zdrowia pozwala na wyjście z domu, aby mogły uczestniczyć w życiu społecznym środowiska lokalnego (mieszkania wspomagane, dzienne domy pobytu),

- aktywizowanie rodzin, sąsiadów, społeczności lokalnej i inspirowanie działań samopomocowych na rzecz osób starszych wymagających wsparcia,
- utworzenie miejsc krótkoterminowego pobytu dla osób, które wymagają czasowo całodobowej opieki,
- zapewnienie godziwej egzystencji osobom niezdolnym do samodzielnego funkcjonowania w domach pomocy społecznej i rodzinnych domach pomocy.

4. Rozwój usług społecznych w środowisku lokalnym skierowanych do osób wykazujących zaburzenia lub chorych psychicznie.

Głównym celem pracy pracowników socjalnych w tym obszarze jest poprawa funkcjonowania w środowisku osoby z zaburzeniami psychicznymi. Rozwój środowiskowego wsparcia jest niezwykle ważne bowiem choruje coraz więcej młodych ludzi, a w przypadku konieczności umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej dla psychicznie chorych, czas oczekiwania wynosi 2-3 lata. Szczególnie istotnym problemem jest wzrost przypadków zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży. Aby wsparcie było adekwatne do indywidualnych potrzeb, konieczne jest:

- polepszenie dostępu do specjalistycznego wsparcia - psychiatry i psychologa,
- zacieśnienie współpracy z Centrum Zdrowia Psychicznego (psychiatria środowiskowa) w zakresie wspólnych działań na rzecz osób wykazujących zaburzenia,
- rozwój infrastruktury wsparcia środowiskowego tj. mieszkania wspomagane, ośrodki wsparcia, usługi opiekuńcze.

5. Utworzenie schroniska z usługami dla bezdomnych.

Od 2021 roku liczba osób w kryzysie bezdomności korzystających z pomocy instytucjonalnej, pieniężnej i niepieniężnej Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie utrzymuje się na podobnym poziomie i wynosi 262 osoby w roku 2024.

Jak wynika z analiz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn w Toruniu, w ostatnich latach około 40% mieszkańców Schroniska to osoby niezdolne do pracy z przyczyn zdrowotnych, a od kilku lat zauważa się tendencję związaną z napływem do placówki osób w wieku po 60 roku życia.

Osoby w kryzysie bezdomności z terenu Torunia wymagające schronienia i jednocześnie usług opiekuńczych kierowane są do placówek poza Toruniem. Wobec rosnącej liczby osób w kryzysie bezdomności zachodzi potrzeba utworzenia schroniska z usługami dla tych osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2024

Spis Tabel:

Tabela 1: Struktura wykształcenia pracowników.....	6
Tabela 2: Obszary działania RPS.....	7
Tabela 3: Przeprowadzone wywiady i wydane decyzje.....	7
Tabela 4: Powody przyznania pomocy w 2024 r.	11
Tabela 5: Typy rodzin objętych pomocą społeczną	13
Tabela 6 Osoby korzystające z pomocy w podziale na wiek	14
Tabela 7: Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	15
Tabela 8 Realizacja zasiłków stałych w 2024 r.	15
Tabela 9: Realizacja zasiłków okresowych.....	16
Tabela 10: Realizacja zasiłków celowych.....	17
Tabela 11: Wysokość środków na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2020-2024 oraz programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024 roku	18
Tabela 12: Pomoc w formie posiłku w latach 2020-2024.....	19
Tabela 13: Pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w latach 2020-2024	19
Tabela 14: Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki przyznane przez sąd w latach 2020-2024	20
Tabela 15: Pomoc udzielona cudzoziemcom w latach 2020 - 2024.....	21
Tabela 16: Świadczenia z Karty Polaka wypłacane w latach 2020-2024	21
Tabela 17: Stypendium szkolne w liczbach	22
Tabela 18: Finansowanie stypendiów i zasiłków szkolnych - obywatele Polscy.....	23
Tabela 19: Finansowanie stypendiów i zasiłków - obywatele Ukrainy	23
Tabela 20: Zasiłki szkolne w liczbach	23
Tabela 21: Pomoc udzielona w formie usług opiekuńczych w latach 2020-2024.....	25
Tabela 22: Pomoc udzielona w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2020-2024.....	26
Tabela 23: Liczba decyzji administracyjnych wydanych w oparciu o art. 54 ustawy o finansowaniu świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych w latach 2020-2024.....	27
Tabela 24: Wykaz projektów socjalnych zrealizowanych w 2024 r.	28
Tabela 25: Środowiska objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2020-2024.....	31
Tabela 26: Problemy występujące w rodzinach objętych asystenturą	32
Tabela 27: Działania podejmowane przez asystentów rodziny	33
Tabela 28: Koszty GMT ponoszone na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy społecznej	

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2024

w latach 2020-2024	38
Tabela 29: Decyzje administracyjne dotyczące osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej w latach 2020-2024	39
Tabela 30 Wykaz podmiotów prowadzących w 2024 r. środowiskowe domy samopomocy	40
Tabela 31: Niebieska Karta w latach 2019-2024	49
Tabela 32: Świadczenia przysługujące rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w 2024 r.	58
Tabela 33: Instytucjonalna piecza zastępcza w latach 2020-2024	66
Tabela 34: Analiza wykorzystania środków PFRON oraz rozpatrzenia wniosków dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2020-2024.....	71
Tabela 35: Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w latach 2020-2024	71
Tabela 36: Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2020-2024	73
Tabela 37: Konkursy ogłoszone w 2024 roku.....	77
Tabela 38: Zadania publiczne realizowane w 2024 roku na rzecz Gminy Miasta Toruń.....	78
Tabela 39: Dane liczbowe dot. konkursów ofert ogłoszonych w l. 2022-2024 r.	80
Tabela 40 : Wykaz szkoleń/kursów/konferencji	82

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2024

Spis wykresów:

Wykres 1: Liczba środowisk objętych pomocą w ramach zadań własnych i zleconych w latach 2020-2024	11
Wykres 2: Występujące powody udzielania pomocy w latach 2020-2024	12
Wykres 3: Porównanie świadczeń pieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2020-2024	17
Wykres 4: Porównanie liczby osób korzystających z usług w latach 2020-2024	25
Wykres 5: Działania w formie pracy socjalnej w latach 2020-2024	27
Wykres 6: Kontrakty socjalne w latach 2020-2024	28
Wykres 7: Liczba środowisk korzystających z oferty OIK oraz liczba działań podejmowanych w środowisku	52
Wykres 8: Liczba osób korzystających ze schronienia	53
Wykres 9: Rodzinna piecza zastępcza w 2024 r.	55
Wykres 10: Rodzinna piecza zastępcza w latach 2021-2024	56
Wykres 11: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.	56
Wykres 12: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2024 r.	57
Wykres 13: Liczba nowych rodzin zastępczych w latach 2021-2024	58
Wykres 14: Wydatki na pieczę zastępczą w latach 2021-2024	59
Wykres 15: Usamodzielnienia z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2024	67
Wykres 16: Wysokość świadczeń na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2021-2024	67
Wykres 17: Wysokość świadczeń na usamodzielnienie dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2021-2024	68
Wykres 18: Wysokość świadczeń na zagospodarowanie dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2021-2024	68
Wykres 19: Podział środków finansowych PFRON i GMT na działalność 3 warsztatów terapii zajęciowej	70
Wykres 20: Wykorzystanie środków finansowych PFRON (847 513,56 zł) na likwidację trzech rodzajów barier funkcjonalnych	72
Wykres 21: Liczba zawartych umów i podział środków finansowych na poszczególne obszary wsparcia w pilotażowym programie "Aktywny Samorząd" – wg. zawartych umów.	75